

VAKOK VILÁGA

LXXXII.
évfolyam
8. szám

2021/8

Közel száz érdeklődő vett részt augusztus 30-án a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége akadálymentesítési konferenciáján a Vakok Általános Iskolája Nádor-termében. A képen dr. Linczényi Endre, a JKJ magyarországi képviselője a mikrofonnál áll, mellette Olasz Norbert, a JKJ magyarországi forgalmazója, a FAL 2001 Kft. ügyvezetője, Mariano Lervolino, a JKJ Srl ügyvezetője és munkatársa Carmine D'Antuono.

Tartalomjegyzék

- 3 Elérhető a Vak és gyengénlátó költők és írók antológiája II. szépirodalmi pályázat felhívása
- 5 „Köszönet mindazoknak, akik akár egy könyvet felolvastak!”
- 6 Nyáron is zajlik a médiaszolgáltatások akadálymentesítését célzó érdekképviselés
- 9 EU fogyatékosügyei stratégia 7 – központi cél a jogok előmozdítása
- 12 Beszámoló az Együtt a jövőnkért márciusi alkalmáról 2. rész
- 14 Szilágyi Julianna: Nyári gondolat
- 15 Szegzárdi Nagy Vendel: Balatoni évszakok nyomán
Variációk egy témára
- 19 Okosmorzsaparty – Friss hírek az IKT eszközök világából
Figyelem! Kártékony, nyílt, ingyenes Wi-Fi-hálózatok
- 21 Grillszezonra szóló webáruház ajánlatok
- 22 Fontos információ a HB 1-es fehérbot vásárlásával kapcsolatban
- 23 Nyári vendégjárás a Vakvezetőkutya-kiképző Központban
- 25 Erdősné Onda Marica: Magántelefon
- 28 EU fogyatékosügyei stratégia 8 – átfogóbb együttműködés szükséges
- 32 Fókuszban a gyengénlátó diákok – Együtt a jövőnkért április 2. rész
- 34 A sokoldalú jogtanácsos – Interjú Dr. Simon Gergellyel
- 36 Indonéziában jártam 2. rész

Tanulságos történetek:

- 41 Nem ismert lehetetlent Dömötör Szilvia
- 43 Ez történt velem: A vakokat érő utcai zaklatásról, avagy mikor a segítség már nem segítség
- 47 Deméné Szondi Anikó: 25 éves a klub
- 48 Kovács Róbert: Miért éppen aranyat, ezüstöt és bronzot osztanak az olimpián?

Elérhető a Vak és gyengénlátó költők és írók antológiája II. szépirodalmi pályázat felhívása

A költészet napján, 2021. április 11-én hirdette meg az MVGYOSZ a Vak és gyengénlátó költők és írók antológiája II. szépirodalmi pályázaton való részvétel lehetőségét. A jelentkezési lapot az MVGYOSZ oldaláról tölthetik le.

Felhívás vak és gyengénlátó költők és írók antológiája II. szépirodalmi pályázaton való részvételre

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége (MVGYOSZ) harminc év után újra meghirdeti a Vak és gyengénlátó írók és költők antológiája határokon átívelő Kárpát-medencei szépirodalmi pályázatot.

Előzmények

1990 októberében született meg a gondolat, hogy a látássérült költők és írók műveit össze kell gyűjteni. A következő év januárjában dr. Baranyi Imréné, Lak István és Rózsa Dezső vezetésével megkezdődött a gyűjtőmunka, amely 1991 végére fejeződött be. Ennek az áldozatos munkának és Körmendi Lajos szerkesztésének eredményeként jelent meg 1992-ben az Óda a fényhez – Vak és gyengénlátó költők és írók antológiája, amely 36 szerző 106 művét tartalmazta. A több ezer példányban készült kötet a kétezres évek elejére elfogyott, utánnnyomását 2005-ben az NKA támogatta.

A pályázat célja

Az MVGYOSZ több mint száz éve képviseli a látássérült emberek érdekeit Magyarországon. A szövetség szolgáltatásai és érdekképviselői munkája a vak és gyengénlátó polgárok esélyegyenlőségének megteremtésére irányul az élet minden területén, legyen az a közszolgáltatásokhoz, az oktatási inklúzióhoz, a munkavállaláshoz, vagy a kulturális értékekhez való hozzáférés joga, valamint az amatőr művészeti alkotáshoz és az előadóművészet gyakorlásához kapcsolódó lehetőségek.

Jelen felhívás célja, hogy publikációs lehetőséget biztosítson a Kárpát-medencei szépirodalmi műveket író látássérült alkotóknak, összegyűjtve és rendszerezve ezen speciális alkotói kör munkásságát. A pályázat kiírója Az óda a fényhez antológia kiadása óta (1992) eltelt időszak műveit várja. Az antológia síkírásban, hangos és Braille változatban is megjelenik.

Nevezési feltételek

A pályázónak rendelkeznie kell:

- az MVGYOSZ bármely tageszcsületénél kiállított, érvényes tagsági igazolvánnyal, vagy

- valamely határainkon túl működő látássérülteket tömörítő szervezet, szövetség, egyesület vezetőjének igazolásával, vagy
- a látássérültség okán megállapított ellátásról szóló határozattal, vagy szemészorvos látássérültséget igazoló hivatalos dokumentumával.

A részvétel további feltétele a jelentkezési lap visszaküldése, valamint egy maximum 1500 karakter terjedelmű bemutatkozás megküldése egy, az alkotóról készült portréfotó kíséretében.

A pályázat részletei

A pályázat nyelve: magyar.

Életkori megkötés nincs, minden látássérült személy pályázhat a Kárpát-medencéből, a pályaművek azonos elbírálás alá esnek. A művek témájára irányuló megkötés nincs.

A pályázaton minden alkotó maximum öt verssel és/vagy két prózai művel pályázhat. A próza kategória esetében – szóközökkel együtt – maximum 15.000 karakter terjedelmű művekkel lehet pályázni. A karakterszám prózai művenként értendő.

Az elsőközlés nem feltétel, a pályázat kiírója mindkét kategóriában elfogadja a már máshol megjelent műveket és az új, a pályázati kiírásra készült alkotásokat is.

Formai előírások

A pályaműveket Word formátumban kérjük benyújtani, 12-es Arial betűtípus használatával. Az alkotó fotóját min. 500 dpi-s felbontásban, min. 1 Mb-os méretben kérjük csatolni.

Határidők

A pályázat meghirdetése: 2021. április 11.

A művek és a személyes ismertető beérkezési határideje: 2021. szeptember 30.

Az antológia várható megjelenése 2022 októbere

A jelentkezési lapot, az alkotó fotóját és az alkotásokat az info@mvgyosz.hu címre kérjük küldeni.

Az antológia összeállításában részt vesz:

Karafiáth Orsolya költő, fordító és publicista

dr. Baranyiné Miks Mária amatőr költő

Szilágyi Ildikó, az MVGYOSZ könyvtárosa

Sztakó Krisztina, a Vakok Világa folyóirat szerkesztője, az MVGYOSZ elnökségének tagja

Iván Péter bölcész, az MVGYOSZ munkatársa

Díjazás

A bíráló bizottság által kiválasztott mű vagy művek megjelentetése a vak és gyengénlátó költők és írók antológiájában, mely kiadványból minden abban szereplő alkotó egy példányt kap. Az antológia szerzői emléklapot kapnak, amelyet a kötetbemutató ünnepélyen vehetnek át az MVGYOSZ elnökétől.

„Köszönet mindazoknak, akik akár egy könyvet felolvastak!”

Önkéntes felolvasókkal telt meg július 24-én, szombaton a városligeti Vakok Kertje. A Bodor Tibor Kulturális Egyesület (BTKE) és a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége (MVGYOSZ) nyári piknikre hívta mindazokat, akik hétről hétre hangjukat adják ahhoz, hogy a látássérült olvasók minél több hangoskönyvet érhessenek el.

A hosszúra nyúlt pandémiás időszakot követően először találkozhattak személyesen az önkéntesek, akik közül sokan felolvasással, mások a technikai tudásukkal járulnak hozzá a hangoskönyv-állomány gyarapításához.

A személyes találkozásra való igényt nemcsak az mutatta, hogy szép számmal érkeztek az önkéntesek a tíz órára meghirdetett kezdésre, hanem az is, hogy sokan több száz kilométert utaztak azért, hogy találkozhassanak a felolvasótársakkal és megoszthassák egymással tapasztalataikat, örömeiket.

Az eseményen a résztvevőket Puskás Kata Szidónia, a BTKE elnöke, dr. Nagy Sándor, az MVGYOSZ elnöke és dr. Nagyné Berke Mónika, az MVGYOSZ szolgáltatásvezetője köszöntötte.

A találkozó különlegessége volt, hogy azok, akik személyesen nem tudtak eljönni, online közvetítés segítségével kísérelhették figyelemmel az eseményt, hallgathatták meg a beszédeket, valamint az önkéntes felolvasók bemutatkozóit.

A BTKE elnöke, Puskás Kata Szidónia hangsúlyozta, hogy rendkívüli hálával gondol mindenkire, aki az elmúlt években, akár egy könyvet is felolvasott. A felolvasók elkötelezett munkájának köszönhetően három év alatt kétezer új hangoskönyv született, így egyre több önkéntes technikusra, előhallgatóra és értékelőre van szükség. Az önkénteseken kívül köszönetet mondott a nagylelkű adományozóknak is, akik az egyesület működését támogatták, valamint köszönetét fejezte ki az MVGYOSZ vezetőségének, hogy a szövetség átvállalta a beszédtechnika órák költségét.

dr. Nagyné Berke Mónika, az MVGYOSZ szolgáltatásvezetője elmondta, a hatvanéves hangoskönyvtár állománya ma már meghaladja a 6600 tételt, a könyvek egyharmada az utóbbi három évben készült. Mint mondta, nemcsak

a mennyiségi növekedést kell szem előtt tartani, hanem a minőségi szempontokat is, ezért fontos az értékelés a könyveket előhallgató látássérült önkéntesek és az MVGYOSZ munkatársai részéről. A visszajelzések, a beszédtechnika órák, valamint a felmerülő kérdések, esetleges problémák megvitatása mind-mind javítják a hangoskönyvtári szolgáltatás színvonalát.

Dr. Nagy Sándor megköszönte az önkéntes felolvasók munkáját, akik gyakran mindennapi munkájuk mellett szakítanak időt arra, hogy a látássérült könyvtárhasználók részére újabb és újabb könyveket olvassanak fel. Örömet fejezte ki, hogy az önkéntes felolvasók elfogadták a BTKE és az MVGYOSZ meghívását és szép számmal jöttek el a találkozóra, illetve kapcsolódtak be az online közvetítésbe. A robbanásszerű fejlődés egyrészt az önkéntes felolvasói hálózat elkötelezettségének, másrészt a technológiai fejlődésnek köszönhető, de a szolgáltatás fejlesztéséhez, bővítéséhez az állami támogatáson túl az MVGYOSZ által indított adományozási kampányok is nagyban hozzájárulnak.

A köszöntőket követően a felolvasók kaptak szót, akik személyes bemutatkozásuk mellett, motivációikról, tapasztalataikról is megosztottak néhány gondolatot. Általános véleményük az volt, hogy a felolvasás nemcsak a látássérült felhasználóknak szerez örömet, hanem a felolvasóknak is, akik a felmerülő könyvigények teljesítése közben új műfajokkal vagy általuk addig nem ismert könyvvel találkoznak, így az olvasásélmény közös.

A találkozóra Jancsó Sarolta színművésznő, színháztörténész is eljött, aki azontúl, hogy maga is számos könyvet olvasott fel az elmúlt években, beszédtechnika órákkal is segíti az önkéntes felolvasók fejlődését: a helyes légzéstechnika elsajátításán túl a levegőbeosztás, a hangadás, az artikuláció és a beszéd kifejezőerejének tekintetében is ad tanácsokat a felolvasóknak.

A kötetlen találkozón számos látássérült munkatárssal, önkéntes technikkussal is találkozhattak a felolvasók, akik a hanganyagok javításában, vágásában és értékelésében vesznek részt.

A családi piknikhangulatot a látássérült olvasók és az önkéntes felolvasók közötti várva várt személyes találkozás, a házi sütemények kínálata és némi gyermekcsacsogás tette felejthetlenné.

Hegedűs Katalin kommunikációs munkatárs

Nyáron is zajlik a médiaszolgáltatások akadálymentesítését célzó érdekképviselet

Az MVGYOSZ kérdőíves felmérést készített annak feltérképezésére, hogy a médiaszolgáltatások mennyire akadálymentesek a látássérült emberek számára. Ezúttal a visszajelzések alapján tett intézkedéseinkről, jogszabálymódosításra irányuló és egyéb javaslatainkról számolunk be.

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény módosításának köszönhetően a közszolgálati, illetve a jelentős befolyással rendelkező audiovizuális médiaszolgáltató 2020. szeptember 19. óta 18 óra 30 perc és 21 óra 30 perc közötti időszámban köteles biztosítani a hozzáférhetőséget a hazai gyártású filmalkotások esetében a látássérült nézők számára, vagyis audionarrációval kell ellátni azokat.

Az MVGYOSZ a 2021 elején végzett online felmérés tapasztalatait is figyelembe véve részletes, több problémakört is felölelő javaslatcsomagot készített, mely az alább összefoglalt pontokat tartalmazza:

1. Az akadálymentesen elérhető műsorkínálat bővítését célzó javaslatok

Az érintettek természetesen üdvözölték az audionarrációval ellátott műsorok megjelenését, ugyanakkor – ahogy az várható volt – komoly igény mutatkozik a narrációval ellátott műsorok, illetve a kötelezettséggel érintett műsoridő bővítésére. A felmérésben résztvevők a hazai gyártású filmek, sorozatokon kívül szívesen követnék audionarrációval a külföldi filmeket, sorozatokat, de igény van a hír-, ismeretterjesztő, egyéb tematikus műsorok, a gyermekeknek szóló programok és a sportműsorok hozzáférhetővé tételére is.

A látássérült felhasználók számára is akadálymentes szolgáltatások bővítése azért is indokolt elvárás, mert a jelenlegi szabályozás miatt az egyes fogyatékosági csoportok most nem azonos mértékben férnek hozzá az akadálymentes audiovizuális szolgáltatásokhoz. Jól szemlélteti ezt az aránytalanságot, hogy amíg az országos audiovizuális médiaszolgáltató – a televíziós vásárlási műsorablak, reklám és a műsorelőzetesek kivételével – valamennyi műsorszámával kapcsolatban köteles biztosítani, hogy azok a hallássérült nézők számára magyar nyelvű felirattal – például teletext szolgáltatáson keresztül – vagy jelnyelvi tolmácsolással is elérhetőek legyenek, addig ez a kötelezettség a látássérült felhasználók esetében csak a hazai gyártású filmalkotásokra vonatkozóan áll fenn. Ráadásul a hallássérült nézők számára akadálymentesített műsorszámokat már 2014 óta legalább napi 10 órában kell biztosítani.

Az Európai Unió (a Parlament és a Tanács 2018/1808. sz. irányelvében) alapvető követelményként rögzíti az audiovizuális tartalmak akadálymentes biztosítását, illetve azt is, hogy az akadálymentességi követelményeket fokozatosan és folyamatosan kell teljesíteni. A hazai médiatörvény ugyanakkor e fokozatossági elvárásnak a látássérült médiafogyasztókra vonatkozó akadálymentesítési előírások tekintetében nem felel meg, minthogy a jövőre nézve nem tartalmaz kötelezettségeket sem az akadálymentesítendő további műsorszámokra, sem pedig a hozzáférhető tartalmakkal érintett műsoridő bővítésére.

E diszkriminatív helyzet megszüntetése, illetve a látássérült emberek számára hozzáférhető médiaszolgáltatás fokozatos bővítése érdekében az MGYOSZ a médiatörvényre vonatkozóan konkrét, szövegszerű módosítási javaslatot terjesztett elő a szabályozásért felelős Innovációs és Technológiai Minisztérium részére. Javaslatunkat ezenkívül a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa részére is eljuttattuk abban a reményben, hogy a testület támogatja majd ezt a kezdeményezést.

2. A Filmarchívum anyagának hozzáférhetővé tétele

A látássérült személyeknek, köztük a tanulóknak, komoly segítséget jelentene, ha a Nemzeti Filmintézet Filmarchívumában fellelhető film- és más mozgóképi alkotások, ahogyan a tévében levetített filmek is, audionarráció segítségével hozzáférhetővé válhatnának. Erre már voltak törekvések, de ezek eddig nem vezettek eredményre. Ráadásul a közelmúltban hosszú távú filmfelújítási program indult, melynek keretében – a tervek szerint – évente 15 klasszikus film újul meg. A filmek felújításával egyidejűleg célszerű volna azok audionarrálását is elvégezni. A Filmarchívum anyagának hozzáférhetővé tételét az is indokoltá és szükségessé teszi, hogy a tervek között szerepel ezen anyagok oktatási célú online közzététele is, így az komoly támogatást jelenthetne a látássérült tanulók számára.

Mindezek miatt döntöttünk a Filmarchívum megkeresése mellett, javasolva, hogy e program keretében, legalább felmenő rendszerben biztosítsák a Filmarchívum tartalmaira vonatkozóan az audionarrációs hangszóró elérhetőségét.

3. Technikai problémák, eltérő minőségű audionarráció

A kérdőíves felmérés során több olyan technikai, műszaki probléma felszínre került, melyek megnehezítik, adott esetben pedig lehetetlenné teszik, hogy a látássérült felhasználók önállóan, külső segítség igénybe vétele nélkül férhessenek hozzá az egyébként számukra akadálymentesített műsorokhoz. Ezenkívül az audionarráció eltérő minőségére vonatkozó kifogások is érkeztek. Ezeket szintén összegyűjtöttük, és – minthogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságtól korábban elutasító választ kaptunk – megoldási javaslatainkkal ezúttal a Média- és Hírközlési Biztoshoz fordultunk. A biztos, aki az ilyen és ehhez hasonló ügyekben nem hatóságként jár el, az érintett szolgáltatókkal folytatott egyeztetési eljárás útján törekszik a panaszolt problémákat orvosolni.

Az egyik, sokak által jelzett tapasztalat az volt, hogy az érintett felhasználók jellemzően nem tudják önállóan beállítani a televíziókészüléken, illetve a médiaboxon az audionarrációra szolgáló hangszórót. E probléma kiküszöbölése érdekében javasoltuk, hogy az audionarrációra szolgáló hangszóró akár közvetlenül a készüléken (például a hangszóró elérésére szolgáló parancsnak

a távirányító egy dedikált gombjára való kihelyezésével), vagy akár okos-eszközre telepíthető applikáció útján önállóan is beállítható legyen a látás-sérült felhasználók számára. E feladat egyébként a műsorterjesztőket, illetve a műsorok visszanezésére szolgáló alkalmazások üzemeltetőit terhelné, akik e pillanatban – ilyen irányú jogszabályi kötelezettség híján – ezt nem teljesítik. Ennek kapcsán arra is felhívtuk a figyelmet, hogy mindenképp egységes megoldás kialakítására kell törekedni.

Sérelmes továbbá az a jelenlegi gyakorlat is, hogy az egyébként akadálymentesített műsorok ismétlés vagy újrarájátszás esetén már nem érhetőek el audionarrációval. Ennek a kérdésnek a rendezésébe a műsorok visszanezésére szolgáló alkalmazások (Pl. Telekom Tv-Go, HorizonGo, RTL Most, stb.) üzemeltetőinek bevonását is javasoltuk.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az audionarráció a színvonal és a megvalósítás tekintetében nem egységes, televíziócsatornánként komolyabb eltérések érzékelhetők. Ezt a problémát leginkább az okozza, hogy jelenleg nincs hatályban olyan szabvány vagy szakmai minimum Magyarországon, amely minőségbiztosítási előírásokat fogalmazna meg az audionarrációs hangsávokkal, azok hangerejével, elérhetőségeivel, a narráció bőbeszédűségével, vagy más jellemzőjével kapcsolatban. Ez a hiányosság eredményezi azt, hogy bár a médiaszolgáltatások látás-sérült igénybevevői a műsorterjesztőknél többször is éltek e körben panasszal, azokra megoldás gyakorlatilag nem született.

Az audionarráció minőségének egységesítése érdekében tehát elengedhetetlen a szakmai minimumkövetelmények kidolgozása, illetve az ezzel kapcsolatos szabályozás kialakítása. Az új norma megalkotásába javasoltuk az audionarrációs képzéseket korábban folytató Nemzeti Fogyatékosügyügyi és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft. – jelenlegi nevén Szociálpolitikai Innovációs Közhasznú Nonprofit Kft. –, illetve az MVGYOSZ bevonását.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota jogtanácsos

EU fogyatékosügyügyi stratégia 7 – központi cél a jogok előmozdítása

Mi garantálja a fogyatékossgal élő emberek jogainak érvényesülését? Mit tehet az Európai Unió azért, hogy az elméletben létező jogok a gyakorlatban is elősegítsék az érintettek esélyegyenlőségét?

„A fogyatékossgal élő személyeknek joguk van a jó munkahelyi körülményekhez, az önálló élethez, az esélyegyenlőséghez, valamint ahhoz, hogy teljes mértékben részt vehessenek közösségük életében. Mindenkinek joga van a korlátok nélküli élethez. Közösségként pedig kötelességünk, hogy

másokéval azonos alapon biztosítsuk a társadalomban való teljes körű részvételüket.” (Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke)

Az Európai Unió új, 2030-ig szóló fogyatékosügyei stratégiáját bemutató cikksorozatunk előző hat részében áttekintettük az EU jelenlegi szociális rendszerének vívmányait és annak hiányosságait az egyes tagállamokban. A stratégia azonban ezek feltárása mellett azt is vizsgálja, hogy mi garantálja elméletben ezeknek a jogoknak a sikeres érvényesítését, és hogy a gyakorlatban mit kell tenni, hogy mindezek megvalósuljanak. Most ezeket a törekvéseket tekintjük át.

A világ népességének hozzávetőlegesen 15%-a tekinthető fogyatékossgal élőknek, ezen személyek 80%-a különösen rossz körülmények között, fejlődő országokban él. A fejlődő országokban élő érintettek nagy része sem az alapvető inkluzív és támogató szolgáltatásokhoz, sem az információkhoz nem fér hozzá, ami – kiegészítve az intézményesült szegregációval – tovább növeli a köztük és a többségi társadalom között meglévő szakadékot. Az érintett gyerekek gyakran szembesülnek azzal, hogy az oktatási rendszerek egyáltalán nincsenek felkészítve speciális igényeik kielégítésére, így örülnek, ha az általános iskola befejezéséig eljuthatnak. Ráadásul egy humanitárius válság esetén sokkal nagyobb kockázatnak lesznek kitéve, mint a nem fogyatékossgal élő gyerekek.

Az Európai Unió ezzel a stratégiával tovább kívánja erősíteni a humanitárius segítségnyújtás érdekében tett erőfeszítéseket, és – összhangban a fogyatékossgal élők jogairól szóló ENSZ-egyezményben (CRPD) foglaltakkal – inspirálni kívánja a jövőbeni reformok sikeres végrehajtását. Az Európai Unió a humanitárius elvekkel összhangban továbbra is biztosítani fogja a humanitárius segítségnyújtást és a szükségleteken alapuló védelmet.

Alapvető fontosságú, hogy a 2030-ig tartó menetrend keretében a külső tevékenységek során tiszteletben tartsák és végrehajtsák a CRPD elveket, a jobb hozzáférhetőség érdekében érvényesüljön általánosan az egyetemes tervezésen alapuló megközelítés, és valamennyi tevékenység esetében biztosított legyen az észszerű alkalmazkodás.

Az Európai Unió arra törekszik, hogy külső tevékenységeiben célzottan lépjen a fogyatékossgal és a fogyatékossgal kapcsolatos szempontok általános érvényesítése terén. Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, 2020–2024 közötti uniós cselekvési terv és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. cselekvési terv (2021–2025) központi célként határozza meg a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelmet.

Mindezek mellett az Európai Unió az uniós finanszírozású humanitárius segítségnyújtás keretében megerősíti a fogyatékossgal élő személyekkel kapcsolatos adatgyűjtést, például a washingtoni rövid kérdéssor használatának előmozdítása révén. Ezenkívül az általános vámkedvezmény-rendszerrel szembeni felülvizsgálata során a CRPD-re való hivatko-

zás is bekerül a rendeletbe, amely ösztönzi a kereskedelmi partnereket annak betartására.

Az Európai Unió továbbá törekszik arra, hogy fokozza és megszilárdítsa a részes államokkal és az aláíró felekkel folytatott együttműködését, előmozdítsa a CRPD ratifikálását és végrehajtását, valamint, hogy növelje a vezető szerepet a CRPD részes államainak éves konferenciájával összefüggésben.

Az Európai Unió továbbra is támogatja a civil társadalom szervezeteit annak érdekében, hogy az EU és a partnerországok esetében, valamint nemzetközi szinten is konkrét, inkluzív és strukturált párbeszédre keressék részt a fogyatékossgal élő személyek képviselői valamennyi vonatkozó folyamatban, és megoszthassák egymás közt a kapcsolódó jó gyakorlatokat.

Az Európai Unió a CRPD átlátható és hatékony végrehajtásának elősegítése érdekében megosztja a CRPD végrehajtására vonatkozó stratégiáit és gyakorlatait az ENSZ multilaterális fórumain, például az Emberi Jogi Tanácsban, a nők helyzetével foglalkozó bizottságban vagy a társadalmi fejlődés bizottságában, valamint a regionális integrációs szervezetekkel, így az Afrikai Unióval, az ASEAN-nal vagy az USAN-nal. Végül pedig tervben van az is, hogy az Európai Unió egy választott jelölttel képviseltesse magát a CRPD végrehajtását felügyelő állandó bizottságban annak érdekében, hogy a felmerülő problémákat rövidebb idő alatt és hatékonyabban tudja jelezni az ENSZ érintett szervezetének.

Az Európai Bizottság és az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje/a Bizottság alelnöke:

- 2021-ben aktualizálni fogja az uniós fejlesztési együttműködésre vonatkozó valamennyi emberi jogot felölelő, illetve a jogokon alapuló megközelítéssel kapcsolatos eszköztárat, hogy a külső tevékenységek során az összes egyenlőtlenséget kezelje, beleértve a fogyatékossgal élő személyekkel szembeni megkülönböztetést is

- biztosítja, hogy az uniós küldöttségek aktívabb szerepet játsszanak a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtásának támogatásában és a globális ratifikálás előmozdításában

- szisztematikusan használja az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságának (DAC) fogyatékossgal kapcsolatos inkluzív beruházások nyomon követésére és az uniós finanszírozás célzott figyelemmel kísérése érdekében

- a tagállamokkal együtt technikai segítséget nyújt a partnerországok kormányzataival közösen megvalósuló programjaik és eszközeik révén

- rendszeres strukturált párbeszédet szervez a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény részes államainak éves konferenciáján és további többoldalú fórumokon, valamint fokozza az együttműködést, különös tekintettel az akadálymentességre és a foglalkoztatásra.

A következő rész tartalmából: A jogok előmozdítása mellett mire van még szükség a stratégia céljainak hatékony végrehajtásához? Valós megoldást jelenthet-e a jelenleg fennálló problémákra a jogalkotás, az intézmények, a tagállamok és a regionális hatóságok közötti együttműködés az uniós finanszírozással kiegészítve? Maradjanak velünk!

Velegi Dorottya jogi munkatárs

Beszámoló az Együtt a jövőnkért márciusi alkalmáról 2. rész

Vakok Óvodája, Általános Iskolája, Szakiskolája, Készségfejlesztő Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Kollégiuma és Gyermekotthona

Vakok Általános Iskolája, Szakiskolája

A Vakok Általános Iskolájában tanuló diákok összetételének változása Somorjai Ágnes intézményvezető előadását az iskolában tanuló gyermekek bemutatásával kezdte, felhívva a résztvevők figyelmét az elmúlt évek/évtizedek során mutatkozó változásokra. Adatokkal alátámasztva rávilágított arra a folyamatra, ami az iskolán belül mutatkozik, és országos szinten is tapasztalható, azaz hogy egyre növekszik a halmozott fogyatékossgal élő gyermekek száma, azokhoz képest, akik „csak” látássérültek. A szóban forgó halmozottan sérült gyermekeknél a látássérülés mellett más csatlakozó sérülés, fogyatékossg is jelen van. Az óvodáskorú gyermekek összetételét megvizsgálva, az eloszlásból arra következtethetünk, hogy ez a tendencia a jövőben tovább fokozódik, és ezután is növekedni fog a halmozott fogyatékossgal élő tanulók száma, a látássérült tanulókhoz képest. Ebből kifolyólag erre fel kell készülniük a látássérült gyermekekkel, tanulókkal foglalkozó intézményeknek, és ennek megfelelően kell berendezkedniük a jövőben.

Az általános iskolában jelenleg 42 fő tanul, ebből kizárólag látássérült tanuló 23 fő, tanulásban akadályozott 12 fő, értelmileg akadályozott pedig 7 fő. Az iskolában működik egy úgynevezett „B” tagozat, ahol a halmozottan sérült gyermekek vannak, itt az értelmileg akadályozott, halmozottan sérült tanulók száma 20 fő, emellett ehhez a tagozathoz tartoznak a fejlesztő iskolások, akik nem feltétlenül általános iskolás korúak. Ők jelenleg 24-en vannak, és tankötelezett koruktól egészen 23. életévükig maradhatnak az iskolában. Ez a része az intézménynek elérte befogadóképességének felső határát.

Szakemberek az iskolában

Az intézményben dolgozó szakemberek 70%-a gyógypedagógus. Nemcsak látássérültek pedagógiája szakos gyógypedagógusokat foglalkoztatnak, hanem szomatopedagógusokat (akik a mozgáskorlátozott tanulókat

segítik), illetve autizmus spektrum zavar szakirányos gyógypedagógusokat és fejlesztőpedagógusokat is, valamint gyógytornász is tevékenykedik a többségi iskolákban. Eltérés, hogy az első osztályos tananyagot nem egy, hanem két év alatt dolgozzák fel.

Az intézményben a tehetséggondozásra nagy hangsúlyt fektetnek. Az iskolában mindenki számára elérhető a személyre szabott, saját képességeihez igazodó idegen nyelvi, és zenei tehetséggondozás. Az iskola sportolási, illetve szabadidős tevékenységeket is biztosít diákjainak. A sportok között szerepel például a sakk, a judo, az úszás és a vak-pingpong (showdown).

Az intézményben használnak látássérült specifikus, illetve hagyományos taneszközöket is.

A reáltárgyak tanítását, gyakorlását támogató eszközök közül fontos kiemelni az AtoMolt, ami a kémia órákon segíti a látássérült diákokat. Ezt az

eszközt Szombati Zsigmondné Panni, az iskola egyik tanára dolgozta ki. Bővebben olvashatnak róla:

<https://jovokilatasai.mvgyosz.hu/2020/03/22/atomol/>

A matematikához kapcsolódó segédeszközökről is szó esett az előadás során, az intézmény igazgatója az adaptált abakuszt, valamint a törtdobozt emelte ki, mint gyakran használt taneszközöket.

Az írás-olvasás elsajátítása, egy súlyos fokban látássérült tanuló esetében igen összetett folyamat, ezért is lesz 1 helyett 2 éves az első osztály. Ebben a periódusban elengedhetetlenek a megfelelő segédeszközök a tananyag elsajátításához. Ebből kifolyólag az iskolában is sokféle írás-olvasást segítő eszköz található, mint pl. a hatrekeszes doboz, a gombástábla, a Braille írógép, vagy a Braille tábla.

Az intézmény épülete műemlék, így nem teljes körűen akadálymentes, de a tárgyi feltételeket – ez esetben a segédeszközöket – folyamatosan próbálják pótolni és bővíteni.

Szakiskola

A szakiskolai képzések között vannak 2, illetve 4 éves képzések. A 2 éves a számítógépes adatrögzítés és a sütőipari és gyorspékségi munkás képzés. A négy évesek pedig a fazekas és szőnyegszövő képzések. Az intézmény tervei között szerepel, hogy a jövőben indítsanak egy szakácssegéd képzést is.

Bővebb információkért keressék fel az intézmény weboldalát:
<https://www.vakisk.hu/>

Elérhetőség, email cím: igazgato@vakisk.hu

Szilágyi Julianna: Nyári gondolat

Amikor a fejem fölött szállnak madárrajok,
mikor lelkemben zengnek szebbnél szebb dalok,
mikor egy tekintetbe is majdnem belehalok,
mikor a levegőbe élvezettel falok,
mikor a gondok csupán feladatok,
megállok egy pillanatra,
súgom a néma csöndességbe:
Köszönöm, hogy vagyok!

Szegzárdi Nagy Vendel: Balatoni évszakok nyomán Variációk egy témára

Bágyadt napsütéssel,
Zöld zsalukat nyitogatva
Ébred a Balatoni tavasz,
Barnára festik gyors kezek
A parti padokat,
Kiglancolják a vitorlásokat.

Nyitnak a stégek,
Illatok a légben
Nyarakat idéznek,
Alabástrom szobrokról
Eltűnik az ében.

Tavaszi lehelete árad
A zöldeskék hullámokból,
Ingerlőn hívogatva,
A fövényes homokról.

Állok a parton elmerengve,
Nézem a fodrozó vizet,
Hol láncukat rázzák bólogatva
Karcsú csónakok reménylőn,
Fatörzshöz kikötve,
Szabadulást remélve,
Sok falevéltől ölelve.

Lágy hullámok ringatják
A sima víztükröt,
Hófehér madarak közelednek hamarvást,
Légiesen lebegve kecsesen
Éket verve a hűvös habokba,
Suhannak a vízen,
Hattyúk, és sok sirály.

Tóvize csillan
Evező csobban,
Csónak, ha lendül,
Kavics csikordul
Hajónk, hogy szabaduljon,
Fövényes parton
Omlik a lábnyom.

S a langyos délutánban
Tovahalkulón lágy
Hangja hallik a szónak,
Bölcsőjét ringatja a mának,
És követi a holnap.

Tandemre kapnak a bátrak,
Bizonyítani akarnak a világnak,
Erő és kecsesség,
Varázslatos alázat.

Oszlopos kerengőin
Kristály kolostornak,

Mormolunk zsolozsmát
Az örökkévalónak.

Ülök az ágyon,
A hintaágyon,
Nevetnek rám
A csillagok.
Langymeleg éjen,
Szellő leheletében,
Jegenye meredélyén
Kúszik fel a fény.

Este az ágyon
Lábom himbálom
Fejem felett már
Csak a Hold ragyog.
Az öreg fákon
Bagoly rikácsol.
Vigyáznak rám
Az Angyalok.

A fénysugárban
Ezüstös sávban
Halkan figyel
A Balaton.

Pajkos őszi szellő
Fodrozza a hús vizet,
Parti fák tövére kúszik a fény,
Közeleg a cinkos éj.
Puha pihe párnákon
Pihenni indul a fény.

Láncait rázva bólogat
Egy csónak a móló mentén,
Szabadulni akarna még,
Megannyi falevél.
Suttogva susognak
Egymással a nádasok,
hol vízi tündér bolyong,
Ezüstös sávban árad a Hold fénye.
Felette ragyognak a csillagok,

Bársonyos égboltot körbe övezve,
Gyémánt szemeikkel,
Méla bágyadtsággal figyelnek rád.
S aludni készül a Balaton.

Vajon hová tűnt már
A tűzforró nyár?
Mólók lengesége
Kéjes emlékekkel visszavár,
Ahol a locsogó tó vize
Suttogja könnyelműn óvatlan titkaid.
Langymeleg nyáreste alkonya
Csókok ízében áfonya,
Nárciszok bódító illata.

Az ősz árválkodva áll,
Teste átsüt a ruhán,
Mutatva termő rügyeit,
gyümölcse rejtett titkait,
Vigyázza kincseit, akár egy csősz,
Rajta tétován elidőz,
Átveszi birodalmát
A mindent elhervasztó
Didergőn tékozló
Csalókán söthenyes ősz.

Tél hava a Nap tüzét kioltja,
Mindent betakar fehérlő hamuja,
Hideg fagynak fehér porhava.
Csusszan az álom a fakutyákon,
Éjszaka reccsen a rianáson.
Szél szárnyát hideg víz fodrozza,
A csend hűvös hídon átfeszül,
A téli Balatonhoz ér,
Jégfátyolt fon a parti padokra,
Utat keres jegén a lábnyom.

Keringő halkuló dallama száll
A Füredi partokon,
Szél dúdol a Tagore-sétányon.
Mosolygós szürkebarát
Ontja borvirágát,

A pince mélye
Szomjazó vendéget vár,
Mézszínű a borospohár,
Bársonyos íztől összefut
Szánkban a nyál.

Tékozló ősz ízeivel hív,
S melegével vár a csodás
Badacsonyi hegyi varázs,
Mint megannyi tüzes parázs.

Lent a mólónál,
Körbefagyott csónak áll,
Jégkristályok fátyolán át
Ottfelejtett ködmárvány,
Menekülésre vár,
Álmában hívja a tavaszt,
A reménylő megváltást.

Néhány kifáradt hajó
Édesen alussza téli álmát.
S valahol fejét veri a fába,
Egy éhesen didergő harkály,
S kéjesen csusszan a Sióba
A túlcsonduló ár,
Kék vize rohanó
Surránásra vált.
(Balatoni emlékképek 2021 tavaszán)

Okosmorzsaparty – Friss hírek az IKT eszközök világából

Figyelem! Kártékony, nyílt, ingyenes Wi-Fi-hálózatok

Felfedeztek egy hibát az iOS-ben, ami az után következik be, amikor egy speciális hálózati névvel ellátott wifihez csatlakozunk, s amelynek következtében az Apple készülékek wifije a továbbiakban működésképtelenné válik.

Ha egy bizonyos „%p%s%s%s%s%n” nevű hálózatra csatlakozunk fel, akkor következik be a váratlanul kellemetlen állapot és omlik össze iPhone készülékünkön a wifi. Ennek hatására a készülék rendszerszinten letiltja a wifi használatát. A készülék nemcsak a wifin keresztül történő internetelérést és az új hálózatok utáni keresést tiltja le, hanem elvágja a rendszer hozzá-

férését a vezeték nélküli hálózaton történő bármilyen adatátvitelhez, így például az AirDrophihoz is. Hiába indítjuk újra a készüléket, vagy szerkesztjük át a hálózat nevét, a hiba továbbra is fennáll.

Mivel speciális karaktersor a veszélyes hálózat neve, így a legnagyobb gondot a „%p%s%s%s%n” névre keresztelt nyilvános nyílt hálózatok jelenthetik a felhasználók számára. Szerencsére a készülék hardverében nem okoz hibát a bug, és a szoftver által letiltott wifi is visszakapcsolható. Ez elsősorban akkor fordulhat elő, amikor folyamatosan ezt a hálózatnevet sugárzó wifi körzetében tartózkodunk, és a készülék folyamatosan ehhez a hálózathoz akar csatlakozni, valamint nem használunk iCloud kulcskarikát sem.

Ha utazás közben mindenféleképpen szükségünk lenne ingyenes wifihálózatra, akkor ne kezeljük felületesen a hálózatokra való csatlakozást. Alaposan ellenőrizzük a kiszemelt hálózat nevét, ha kell, akkor karakterenként léptessük le, hogy mi a hálózat neve, mielőtt csatlakozunk hozzá.

Nyomatékosan felhívjuk mindenkinek a figyelmét arra, hogy senki ne próbáljon ki speciális karaktersor elnevezésű nyílt, ingyenes Wi-Fi hálózatokat!

A következőkben ismertetett módszer nem garantálható, hogy mindenkinél működik, a felvázolt módszerért senki nem vállal felelősséget!

Az a legbiztosabb módja az ilyen esetek megelőzésének, ha kerüljük az ingyenes, nyílt wifi hálózatokat, főképpen akkor, ha ezek speciális karaktereket tartalmaznak.

Bizonyos források szerint, ha már belefutottunk ebbe a problémába, a következők esetlegesen megoldást jelenthetnek:

Amennyiben áldozatul esnénk, a készülék újraindítása után a Beállítások > Általános > Alaphelyzetbe állítás > Hálózati beállítások alaphelyzetbe állítása lehetőséggel visszaállítható a készülék wifije. Ezzel az eszköz összes hálózati beállítása törlődik, így elfelejt minden korábbi vezeték nélküli kapcsolatot – mobilhálózati beállítást és VPN-t is –, köztük a veszélyes hálózat nevét is. A művelet sor végrehajtása után pedig újra képes az iPhone a wifit használni. Igaz, az újracsatlakozás során meg kell adni a korábban már megadott és elmentett jelszavakat.

Sajnálatos módon van még ennél is durvább verziójú speciális karaktert tartalmazó nyílt, ingyenes Wi-Fi-hálózat is, amit ugyancsak felfedeztek, de ennek esetében nem lehet visszaállítani a hálózati beállítások alaphelyzetbe állításával sem az iPhone készüléket. Némely készülék esetében egyelőre nincsen megoldás, még a készülék visszaállítása sem oldja meg a problémát. Akkor van lehetőség a készülék visszaállítására, ha még a veszélyes problémát okozó hálózattal való találkozás előtt készült biztonsági mentés az iPhone-ról.

Védekezési javaslat:

Kapcsoljuk ki a wifit, amennyiben otthonról elmegyünk! Nem mellesleg ezzel még az akkumulátor töltöttségi szintjét is növeljük.

Használjuk és kapcsoljuk be a mobil adatforgalmat a készülékünk beállításaiban.

A Wi-fi teljes kikapcsolása

A Wi-Fi kikapcsolásához lépünk a Beállítások > Wi-Fi menüpontba, és kapcsoljuk ki a Wi-Fi kapcsolót.

Amikor a Vezérlőközpontból kapcsoljuk ki a Wi-Fi kapcsolót, annak teljesen más hatása van a készülék Wi-Fi működésére nézve.

Amikor a Vezérlőközpontból ki van kapcsolva a Wi-Fi, a készülék nem csatlakozik automatikusan a közeli Wi-Fi-hálózatokhoz egészen addig, amíg az alábbiak egyike meg nem történik:

Amíg be nem kapcsoljuk a Wi-Fi-t a Vezérlőközpontban.

Amíg nem csatlakozunk egy Wi-Fi-hálózathoz a Beállítások > Wi-Fi menüpontban.

Amíg egy új helyre nem sétálunk vagy utazunk, ahol nyílt Wi-Fi található.

Amikor a Vezérlőközpontból kapcsoljuk ki a wifit tudnunk kell, hogy az hajnali 5 órakor automatikusan vissza fog kapcsolódni tőlünk függetlenül.

Akkor is megtörténik a csatlakozás a wifihez amikor újraindítjuk a készüléket

Összegezve a fentebb olvasottakat: körültekintően használjuk a csábító ingyenes, nyílt wifihálózatokat, amelyek sokszor igencsak veszélyesek lehetnek ránk.

Mali Attila MVGYOSZ munkatárs

Grillszezonra szóló webáruház ajánlatok

Hús, virsli, sajt vagy éppen cukkini van otthon? Netán felfűztünk egy saslikot? A grillszezonban az a jó, hogy bármit grillezhetünk, a zöldség legalább olyan finom lesz roppanósra sütvé, mint a titkos pácrecept alapján készült sült tarja vagy csirkeszárny. Az MVGYOSZ webáruháza erre az időszakra is kínál termékeket.

A grillezés mindamellett, hogy gasztronómiai és közösségi élmény is, igen csak épít az egyéni kompetenciákra.

Vannak a gyorspucolók, ők azok, akik egy kupac burgonyával is megbirkóznak annyi idő alatt, míg mások az első darabot farigcsálják. A hússzeletelés mesterei esküsznek kedvenc késükre, másnak oda se adják, saját kezűleg élezik, mert számukra nélkülözhetetlen fegyver a grillcsatában, amivel nyersen vagy sült formájában megfelelő méretűre tudják szabdalni a gondosan előkészített húst. A salátakészítés olimpikonjai az „ami van itthon, abból lesz saláta” elve mentén a megszokott alapanyagokon kívül képesek akár pirított magvakkal, gyümölcscsel vagy sült szalonnával megbolondítani a grill ételek mellé tálalt kedvenc ételüket.

Grillezzünk bárhol, s bármit, a sütés-főzés egyéni praktikáinak sikeréhez nagyban hozzájárulnak az eszközök is. Egy a szokásosnál nagyobb méretű, az ujjaknál és a tenyérnél szilikon réteggel ellátott edényfogó kesztyű vagy a megfelelően választott húsfogó csipesz megvédheti kezünket sütés és bográcsozás közben a forróságtól. A rozsdamentes acél hússzeletelővel pedig bárki egyforma szeleteket vághat a kész pecsenyéből, hiszen a hús befogására szolgáló fém tüskék biztonságos vágást segítő nyélben végződnek.

Ha attól félünk, hogy napszúrást kapunk, bátran vegyük fel az MVGYOSZ felirattal ellátott, 100% pamutból készült, fehér, állítható méretű baseball sapkát a kerti főzéshez, horgászáshoz vagy a grillezést követő sétához!

Ajánlott termékek (cikkszám, eszköz megnevezése, tagi bruttó ár):

2380: Húsfogó csipesz, 27,5 cm: 627 Ft

2361: Tasaklezáró/adagoló: 229 Ft

2098: Hússzeletelő: 1045 Ft

2336: Mércés kancsó gyengénlátóknak, 0,5 L : 865 Ft

2364: Hámozó, egyenes, műanyag: 309 Ft

2145: Rugós süteményforma, linzerhez, mézeskalácshoz: 380 Ft

2067: Edényfogó kesztyű, textil, XL: 1280 Ft

960103: Baseball sapka, fehér, MVGYOSZ logóval ellátva: 1500 Ft

Az MVGYOSZ webáruházának teljes kínálatát a <https://bolt.mvgyosz.hu/> oldalon találják.

Jó böngészést kívánunk!

Hegedűs Katalin kommunikációs munkatárs

Fontos információ a HB 1-es fehérbot vásárlásával kapcsolatban

Tájékoztatjuk látássérült vásárlóinkat, hogy az MVGYOSZ Segédeszköz-boltjában kapható HB 1 jelzésű, műanyag, kampós fehérbot vényre már nem vásárolható meg kedvezménnyel, mivel sajnálatos módon megszűnt a HB 1-es

botok Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) általi támogatottsága. A kellemetlenségért elnézésüket kérjük! Amennyiben a bot támogatásával kapcsolatban új fejlemények lesznek, természetesen arról is tájékoztatjuk önöket.

Nyári vendégjárás a Vakvezetőkutya-kiképző Központban

A járványügyi korlátozások megszűnésével az MVGYOSZ Vakvezetőkutya-kiképző Központjában is újra megnőtt a forgalom, végre megvalósulhattak a gyermek- és felnőtt csoportoknak szóló bemutatók és a várva várt utógondozási nap.

Munkatársaink július 31-én szombaton utógondozási napot szerveztek az MVGYOSZ Vakvezetőkutya-kiképző Központjában kiképzett kutyákkal közlekedő látássérült személyek – és persze a kutyusok – számára. A program a négy lábúaknak hatalmas játékból és pancsolásból, a gazdik, a szakemberek és a segítők számára pedig rég látott ismerősökkel való találkozásokból és jó beszélgetésekből állt. A piknik hangulatú eseményen harminc vakvezetőkutyával közlekedő látássérült ember vett részt négy lábú segítők társaságában, de többekkel érkeztek családtagok és más kísérők is. A tavaly augusztusi hasonló találkozó óta ez volt az első nagyobb szabású esemény a központban, talán ezért is jöttek el ilyen szép számban a meghívottak.

Szintén a korlátozások feloldása tette lehetővé, hogy ismét élőben mutathassuk be a vakvezetőkutyák munkáját és a kiképzésük folyamatát az érdeklődők számára. Júliusban több gyermekcsoportnak is tartottunk bemutatót egy-egy tábor programjához kapcsolódva akár a központ területén, akár a tábor helyszínén. Többek között egy lovas táborban is bemutatkoztak négy-lábú tanoncaink és kiképzőik. A programok legnépszerűbb eleme természetesen mindig a kötetlen kutyasimogatás volt.

Mivel a látássérült emberek körében is fontos a vakvezetőkutyával való közlekedés előnyeinek ismertetése, szívesen mutatjuk be munkánkat az MVGYOSZ tagegyesületeinél is. Ezen küldetésünk keretében legutóbb Miskolcon, a Vakok és Gyengénlátók Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Egyesületénél jártunk és tartottunk kutyás bemutatót a helyi vak és gyengénlátó érdeklődőknek.

Július 28-án az MVGYOSZ adománygyűjtő kampányait megvalósító Human Dialog Kft. telemarketinges munkatársai tettek látogatást a Vakvezetőkutya-kiképző Központban. A magyarországi vakvezetőkutya-kiképzés történetének megismerését követően a résztvevők a nagy meleg ellenére is lelkesen próbálták ki a tanpályán a látássérültség különböző for-

máit bemutató szimulációs szemüvegeket, illetve azt, hogy hogyan lehet egy vak embert a legbiztonságosabban segíteni az utcai közlekedés során. Ezt követte a program várva várt része: a különböző korú és képzettségi szintű vakvezetőkutyák és kiképzőik, illetve egy vakvezetőkutyával közlekedő látás-sérült munkatársunk bemutatója. A szemléletformáló program résztvevői ezúttal meglepetésként a központ legkisebb lakóival, az akkor öthetes labrador kölykökkel is találkozhattak.

Németh Orsolya szakmai vezető

Erdősné Onda Marica: Magántelefon

- Rendelőintézet, jó napot kívánok! - kapom fel a telefonkagylót az első csörgés után.

- Szia. Judit vagyok.

- Szia. Na végre, valami jó is történik ma velem... - mondom ki hangosan, amit gondolok.

- Valami baj van, vagy csak pang a forgalom? - Kérdezi barátnőm árnyalatnyi aggodalommal hangjában.

- Á semmi komoly. Azért, tudod, forgalom szempontjából a péntek délután mégsem hétfő reggel, így gyakorlom a halálra unást.

- Na persze, ez nálad azt jelenti, hogy legalább két dolgot csinálsz egyszerre, és még így is van szabad kapacitásod az unatkozásra. Irigylésre méltó energia felhalmozódás. Bárcsak én rendelkeznék legalább a felével!

- Rátrafáltál; a fülemmel hangoskönyvet hallgatok, a kezemmel kötök, a hátsómat szétültem, a számnak is van dolga időnként, de az agykapacitásom 80%-ban kihasználatlanul lézeng.

- Akkor elmesélem neked Lujzikám legújabb alakítását, hátha kitalálsz a rejtvényt.

- Hallgatlak! A kedvenc kis barátnőm dolgaira mindig vevő vagyok, de azért had jegyezzem meg, hogy a te hangod is elég ramaty.

- Igen, necces volt az éjszakánk, vagy inkább a reggelünk. Hugi fellármázta négy körül a házat, és miután megszoptattam nem tudtunk visszaaludni, csak szokás szerint óra csörgés előtt, és elaludtunk. De épp ezzel kapcsolatos, amit mondani akarok. Nem tudom miért van az, hogy Lujzit hétköznap nem lehet kiimádkozni az ágyból, bezzeg hétvégén, amikor nincs ovi és aludhatna, akkor meg már hét előtt csipog, hogy:

- Anya, ugye ma lángos nap van?

- Megfejtés, a szombat. - vágom rá nevetve - Nem tudom miért van ez így, de saját magamon, vagy Viktorkámon is megfigyeltem ezt a jelenséget az évek során. Talán, mert tudjuk, hogy itt a hétvége a szabadidő, akkor töltjük már hasznosan, pl. játékkal, mesenézéssel vagy lángos falással, és ne haszontalan szunyálással. Máskülönben nálunk melegszendvics nap volt szombatonként, amikor még Viktorom általánosba járt, mert hétköznap reggel a rohanásban sosem volt rá idő, legfeljebb némi müzlire, gabonapehelyre...

- Jut eszembe... - vált témát Judit egy hirtelen fordulattal - amit meséltél a múlt heti hortobágyi kirándulással kapcsolatban... Ráakadtam egy cikkre a Nők lapjában, a beszélő hollóról, majd megnéztem webes felületen és több videofelvételt is találtam.

- Na Látod, ilyen hiányosak az ornitológiai ismereteim, mert én tényleg azt hittem, hogy valami megbuherált, kitömött madár mondja ezt a szöveget. Hihetetlen, hogy egy holló ilyen tisztán és érthetően beszéljen, még akkor is, ha eléggé gépiesnek hangzik!

- Valóban, de szerintem a monotonosága miatt tűnik kicsit műnek. A másik holló meg azt mondja, hogy: Jól van, okos. De itt van a: Szevasz, Negró is. Bekapcsoltam, belehallatszik a telefonba?

- Igen, megismerem, tutira ez a madár volt. - mondom, miközben fülkagylóm már majd nem átpasszírozom a telefonon, hogy a zajok közül kiszűrjem az ismerős üdvözlést.

- Mi ez a hang? - kérdezem, amikor a beszélő hollót felváltja valami sípoló jelzés.

- Közben kaját csinálok a másodszülöttemnek, mert felébredt.

- Letegyük? - kérdezem megértően.

- Á nem, a fülem nekem is ráér, amíg a kezem tüsténkedik.

- De cuki, hallom a kiscsaj közben reklamál.

- Felébredt és most játszik.

- Eszméletlenül nyugodt és türelmes baba. Mázlista vagy, bár igazából egyikőtök sem idegroncs, volt kitől örökölniük a lányoknak a hajókötel idegzetet.

- Berakom Hugit az etetőszékbe és amíg belelapátolom az ellátmányt, mesélj, mi van a rendelőben!

- Mondhatnám; a szokásos. Lassan már egy éve tart a felújítás, így már igazán megszokhattam volna a fúrást, kalapálást, festék szagot, de ezek

szerint nem vagyok egy alkalmazkodó típus. De legalább szeretik a mesterek a kutyámat.

- Ezt hogy érted?

- Megkérdezték, berakhatnak-e hozzám egy raklap csempét, mert ez zárható helyiség, és nem kellene, hogy kivándoroljanak az intézményből, mielőtt falra mászatják őket. Természetesen beleegyeztem, végül is, elfér a sarokban. Két férfi hordani is kezdte a dobozokat szépen sorban az ablak alá, tudod, ahol régebben az a virágtartó asztalka volt. Majd amikor már bent volt néhány száz csempe, közölték, hogy zárjam majd be az ajtót, nehogy elszaladjanak. Erre rávigyorogtam, hogy próbáljanak meg kutyás őrség mellől kimasírozni...

- Miért, hol van a kutya? - kérdezte az egyik.

- Itt fekszik a székem mellett a szőnyegen - válaszoltam, bár komoly kétségem támadt, hogy valóban ott van-e Bogi, ha röpke fél órás pakolás közben senki sem vette észre. Lenyúltam, és megérintettem a meleg, puha, szuszogó szőrtömeget.

- Na, ettől a kutyától engem is ellophatnának, nemhogy a csempéket, aminek semmi ehető szaga nincsen. - konstatáltam.

Mire a férfiak visszatódultak a szobácskámba és sztereóban kezdték simogatni az ébredező és nyújtózkodó kutyámat. Emberesen lepacsiztak, csak hogy biztosítva legyen, hogy ők majd el is vihessék a dobozokat. De mi ez a hang már megint a túloldalon...?

- Közben kijöttem a konyhába, elmosogatni a tálkát.

- Te nem is etted szegény Juditkát, hanem egyenesen megtömted.

- Nem szokott sokat játszani a kajával a kis beles. Ó, lányom, hát nem teletermelte a pelust!

- Mondom én, hogy tömted felül, muszáj volt, helyet csinálnia az újnak, az meg csak akkor megy, ha a régit kipakolja. Letegyük?

- Miért, zavar a szaga?

- Kac-kac- nagyon vicces, de te mondtad a múltkor, hogy a lánykád hátközépig össze szokta rotytantani magát. Csak gondoltam, minden porcikádra szükséged lesz, hogy tisztába tedd.

- Jaj, nem is mondtam még, hogy megoldódott a probléma? Vettem egy újfajta pelenkát. Nagyon kreatívan az a neve, hogy peló. Van több fajtája, nekünk az vált be, amin vadállatok vannak. Várjál csak! Mik ezek? Ja, igen: nyuszi, őzike...

- Hű az anyját, ezek tényleg vadállatok! - Vágok közbe és nevetünk.

- Nem úgy, hanem, nem háziállatok, hanem vadon élők... de a másikon is van valami... ő, úgy látom, ez egy oroszlán.

- Még szerencse, hogy az nem egy vadállat.

- Na, hát, ma nem lehet veled komolyan beszélgetni.

- Miért, általában lehet?

- Na, gatyába ráztam a Hugit, de már meg csöngettek, le kell tennem.

- Oké. Szia.

- Szia, legyen szép napod!

Kezembe veszem a kötésemet és visszasüppedek a hangos könyv által varázsolt múlt századi hangulatba. Néhány perc múlva ismét csörög a telefon az asztalomon.

- Rendelőintézet, jó napot kívánok!

- Szia, még mindig Judit vagyok, vagyis inkább, már megint.

- Szia, te jó ég, de rég nem beszélgettünk! Mesélj, mi történt nálatok!

- Jöttek leolvasni a villanyórát, de nem ezért hívtalak, hanem mert elfelejtettem mondani, hogy tudod-e, hogy a 15-i ünnepség miatt lesz valami megmozdulás már ma délután a Múzeumparkban, ezért lezárások, elterelések lesznek. Merre mész haza?

- Hmm... most, hogy így kérdezed, már a zeneiskola fele, kerülővel. Nagyon kedves vagy, köszönöm, hogy szóltál. Egyáltalán nem hallottam arról, hogy már ma délután is lesz valami rendezvény.

- Nem biztos, hogy le lesz zárva vagy, hogy nem engednek át benneteket, csak gondoltam, szólok, ne érjen meglepetésként.

- Ezért imádlak, mert olyan figyelmes vagy. Pénteken mindig a parkon keresztül szoktunk hazamenni, de nem vagyok benne biztos, hogy a soka-dalom az én műsoromra kíváncsi, ahogy mondjuk megugrasztjuk a lovas huszárokat Bogival. Egyébként biztosra veszem, hogy nem zavarnák a négy-lábúak egymást, de jobb szeretem elkerülni az ilyen nyüzsgézdét.

- Ez valami nyelvújítási törekvés eredménye?

- Persze, ha Lujzikám átkeresztelheti a napokat, akkor én is alkothatok újdonságokat. Nem?

- Akkor ma kerüljétek el a nyüzsgézdét, vagy micsodát, holnapra meg kellemes lángosnapot! - mondja Judit nevetve.

- Részetek legyen benne!

- Jövő héten majd beszélünk, addig is vigyázz magadra!

- Rendben, bár vigyáztok ti rám, nekem járhat máson az eszem... - válaszolom meghatódva, majd helyére teszem a telefonkagylót.

(Karcag, 2015. március 20.)

EU fogyatékosügyei stratégia 8 – átfogóbb együttműködés szükséges

Az uniós intézmények, a tagállamok, a tagállami hatóságok és az állampolgárok egy vertikális rendszerben helyezkednek el. Ebben az alá-fölérendeltségi viszonyban, ha az együttműködés nem sikeres, elveszhetnek olyan

információk is, amelyek a fogyatékossgal élő személyek életminőségét egyébként javíthatnák.

A stratégia megalkotását megelőző vizsgálatok által feltárt kritikus pontok áttekintésének végéhez közeledünk. Ezúttal az Európai Unió intézményeinek, az egyes tagállamok, a tagállami hatóságok és az érintett állampolgárok közti együttműködés szükségességét járjuk körbe.

Együttműködés az Európai Unió intézményi szintjén

Azzal, hogy az Európai Unió ratifikálta a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt (CRPD), annak összes rendelkezése az Európai Unió jogrendjének részévé vált, rendelkezéseit tehát kötelező lenne betartani. A korábban lefolytatott vizsgálatok azonban egyértelműen rámutattak arra, hogy amíg a kötelező előírások végrehajtása nincs ellenőrizve, addig nem jelent valós fenyegetést, ha azokat mégsem tartják be. A végrehajtás tehát csak akkor lehet sikeres, ha az intézkedések, szabályok vonatkozásában mind európai uniós, mind tagállami, mind pedig hatósági szinten ellenőrzik azokat.

Ennek első lépéseként az Európai Bizottság együttműködik az Európai Parlamenttel és az Európa Tanáccsal annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékossgal kapcsolatos ügyeket megfelelően figyelembe vegyék az intézményközi tárgyalások során, és hogy beazonosítsák a jelenlegi jogszabályok hiányosságait.

Továbbá az Európai Bizottság:

- felszólítja az összes uniós intézményt és szervet, ügynökséget és küldöttséget, hogy jelöljenek ki fogyatékossgügyi koordinátorokat intézményeikbe a fogyatékossgügyi stratégiáik megvalósítása érdekében
- rendszeres, magas szintű találkozókat szervez az Európai Parlament, az Európa Tanács, az Európai Bizottság és az EKSZ, valamint a fogyatékossggal élő személyeket képviselő szervezetek részvételével
- évente eszmecserét szervez az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

A fogyatékos emberek jogainak érvényesítése érdekében az Európai Bizottság arra kéri fel a tagállamokat, hogy szakpolitikáik megalkotása során legyenek különös figyelemmel a fogyatékossggal élő személyek speciális szükségleteire.

Együttműködés tagállami és hatósági szinten

Azzal, hogy az Európai Unió ratifikálta a CRPD-t, az egyes tagállamok számára is kötelezővé vált annak betartása. A tagállamok, mivel hatóságaik útján ők állnak az érintettekkel a legközelebbi kapcsolatban, kulcsfontosságú szereppel bírnak az egyezmény végrehajtásában. Kötelességük rendszeresen jelentést tenni az egyezmény végrehajtásáról és a fogyatékossggal

kapcsolatos stratégiai döntéseikről, ám ezeknek valóságtartalmát nem igazán ellenőrzik.

A fő cél tehát az ellenőrzési mechanizmus megerősítése mellett egy olyan platform létrehozása, amely a korábban ennek feladatkörét ellátó magas szintű munkacsoportot leváltva:

- ellenőrzi a CRPD és a nemzeti stratégiák végrehajtását
- összefogja az egyezmény nemzetközi koordinátorait
- kapcsolatot teremt a fogyatékossgal élő személyek érdekvédelmi szervezetei és az Európai Bizottság között
- egy tagállamközi fórumot hoz létre, ahol a tagállami képviselők értékelhetik a végrehajtás érdekében tett erőfeszítéseket.

A 2021-ben létrehozandó platformhoz egy mindenki számára hozzáférhető online adatbázis is tartozik, ahol a platform üléseiről, tevékenységeiről, elemzéseiről, az egyes országokkal kapcsolatos információkról, az inklúzió mértékéről, a hozzáférhetőséggel kapcsolatos bevált gyakorlatokról is lehet olvasni.

Másodlagos cél a tagállami helyi és regionális hatóságok helyi hálózataival történő párbeszéd kialakítása a fogyatékossgal kapcsolatban.

A törekvések azonban csak akkor vezetnek sikerre, ha a tagállamok olyan stratégiákat fogadnak el, amelyek összhangban állnak az európai uniós fogyatékossgügyi stratégiával, a CRPD-vel, és amelyek előmozdítják az előírások végrehajtását is.

Európai uniós finanszírozással a végrehajtásért

Az Európai Unió 2021-2027-es költségvetése külön költségkeretet tartalmaz a CRPD és e stratégia tagállami szintű végrehajtásának támogatására. A fenntarthatóbb Európa alapjainak lefektetése és a gazdaság helyreállítása érdekében létrehozott Next Generation EU helyreállítási terv ezen kívül további kapukat nyit a tagállamok előtt.

Végül nem szabad elfeledkeznünk a megosztott irányítású alapokról szóló uniós rendeletben említett kohéziós alapokról sem. Az Európai Szociális Alap+, az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az új Méltányos Átállást Támogató Alap beruházási feltételeinek egyike a CRPD végrehajtását biztosító nemzeti keret rendelkezésre állása, valamint az akadálymentességet biztosító intézkedések megléte.

A rendelet alapján lehetőség nyílik pályázat benyújtására az intézményesítettség csökkentése, a fogyatékossgal élő személyek társadalmi-gazdasági befogadása, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés, az inkluzív oktatás és egészségügyi ellátás, a kulturális örökség inkluzívabbá tétele, valamint az akadálymentesség biztosítása érdekében. A közös rendelkezésekről szóló rendelet azt is előírja, hogy a fogyatékossgal élő személyek számára az egyenlő esélyű hozzáférés követelményét a tagállamok operatív

programjainak előkészítése és végrehajtása során mindvégig figyelembe kell venni.

Az Erasmus+ program ösztönözni fogja a fogyatékossgal élő résztvevők pénzügyi támogatását és egyéb befogadási intézkedéseit. A „Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek” program támogatni fogja e stratégia végrehajtását és irányítását. Az Európai Bizottság segíteni fogja más pénzügyi eszközök és programok – például az InvestEU és a Horizont Európa fogyatékossgal élő személyekre is kiterjedő végrehajtását.

A 2021-2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret releváns forráskezelése által – a fogyatékossgal élő személyek jogai tekintetében történő összehangolása érdekében – az Európai Bizottság megerősített együttműködéssel, figyelemfelkeltő tevékenységekkel és célzott iránymutatással fogja támogatni a tagállamokat.

A Szomszédági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (2021-2027) hozzá fog járulni a stratégia külső célkitűzéseinek végrehajtásához. Az olyan alapok, mint például a SOCIEUX+, a rövid távú missziókra összpontosító technikai együttműködési program, a technikai segítségnyújtási és információcsere-eszköz (TAIEX) és a TWINNING programok világszerte hozzájárulnak az uniós fogyatékossgügyi politikák végrehajtásához.

Az Európai Bizottság:

- a fogyatékossgal élő polgárok másokkal egyenlő szerepvállalásának előmozdítása érdekében feltárja az új „Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek” programon keresztül finanszírozási lehetőségeket

- támogatja a tagállamokat az uniós alapok fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel összhangban történő felhasználásában

- valamint az akadálymentesség tiszteletben tartásában, továbbá annak biztosításában, hogy az uniós alapok ne támogassanak olyan intézkedéseket, amelyek hozzájárulnak a szegregációhoz vagy a kirekesztéshez.

A tagállamok felkérést kapnak arra is, hogy segítsék elő a helyi hatóságok, az érdekvédelmi szervezetek, a civil társadalom, az alapvető jogokkal foglalkozó szervek és más érdekvédelmi szervezetek partnerségét az uniós alapok végrehajtása és kialakítása során. Továbbá ösztönözniük kell a CRPD nemzeti kapcsolattartó pontjait a vonatkozó előfeltételek teljesítésének érdekében.

A következő rész tartalmából: A jó gyakorlatok megosztása és a példamutatás elősegítheti-e a kiválasztási, foglalkoztatási és megtartási folyamatokat a munkahelyeken? Ha ismerem a szomszédos tagállam infokommunikációs és épített környezeti akadálymentességi gyakorlatait, felhasználhatom-e jogszerűen a saját környezetemben? Következő cikkünkben ez is kiderül!

Velegi Dorottya jogi munkatárs

Fókuszban a gyengénlátó diákok – Együtt a jövőnkért április 2. rész

A Vakok és Gyengénlátók Heves Megyei Egyesületének szolgáltatásai

Puskás Anett bemutatta Bukta Gábort, a Vakok és Gyengénlátók Heves Megyei Egyesületének elnökét, aki 2019 májusa óta tölti be ezt a tisztséget.

Az egyesület a tavalyi évben lett 55 éves, és jelenleg 317 tagja van. A megyében élő látássérült személyek érdekképviselőjét látja el a szervezet, és próbálja megteremteni azokat a feltételeket, körülményeket, amivel segítheti a mindennapjaikat. Az elmúlt években több új szolgáltatásuk épült ki és fejlődött, a szervezet próbálja tartani a lépést a gyorsuló világgal és a technika fejlődésével. A vezetőség fontosnak tartotta, hogy védett foglalkoztatóvá váljon a szervezet, hogy a látássérült személyek olyan munkát végezzenek, ami előremutató, hasznos és teljesebbé teszi az életüket. 2019-ben egy alkalmazottja volt az egyesületnek, mára számuk 13-ra nőtt, ami mutatja az elmúlt évekre jellemző intenzív munkát.

Speciális füzetek előállítása

Az MGVYOSZ segédeszközboltjában is megtalálhatóak a gyengénlátó gyermekek számára kialakított, nagyobb sorközzel rendelkező gyengénlátó füzetek. Ezeket a füzeteket az egyesület továbbgondolta, és beszerzett olyan irodatechnikai felszereléseket, amivel egyéni igények szerint szerkeszti és készíti el ezt a fajta segédeszközt. Teljesen egyedi, személyre szabott füzetek előállítására is képesek. Nemcsak a sorköztávolságokat tudják szerkeszteni egyéni igények szerint, hanem a vonalak színét és vastagságát is. Az egyesület próbálja tartani a kapcsolatot általános- és középiskolák vezetőivel, tanáraival, hogy a diákok igényeit jobban fel tudja mérni, és ahhoz igazítani a szolgáltatást.

Közösen könnyebb

A tavalyi indult programsorozat célja közösséget építeni, ahol a tagok odafigyelnek, segítik egymást, megosztják tapasztalataikat, és így a mindennapi terheket közösen cipelik. Ez lett a programsorozat célja, ezen belül több szakmai előadást és szabadidős programot szervezett az egyesület. Kialakítottak egy tankonyhát, ahol a tagok megtanulhatják a mindennapi tevékenységeken belül a főzést a jártasabb látássérült tagoktól és a szervezet által foglalkoztatott rehabilitációs szakembertől. Itt is érvényesült, hogy közösen könnyebb minden, hiszen a főzés során az idősebb látássérült személyektől rengeteg segítséget kapnak a fiatalok.

A programsorozat egyik elemeként a látássérült személyek által is játszható társasjátékok bemutatását is vállalta a szervezet. A jövőbeli elképzelések között szerepel, hogy versenyeket is indítsanak az érdeklődőknek. A játékok között szerepel például a sakk, a dáma, a malom és az Othello.

Pszichológus is dolgozik az egyesületnél, aki rövidebb hosszabb terápiákkal támogatja a tagok lelki, szellemi egészségének megőrzését. A járványhelyzet óta ez egy igen népszerű szolgáltatása lett az egyesületnek. Egy online „kibeszélő” csoport is működik, amit a pszichológus vezet. Hetente egyszer a résztvevők az online térben egy közös beszélgetésre összejönnek.

Kultúrcsoportot is működtet az egyesület. Igen vegyes a társaság, hiszen a legkisebbektől az idős korosztályon át, több egyesületi tagot megmozgat ez a program, egy énekkel, egy versmondással hozzátesznek az egyesület rendezvényeihez. A kultúrcsoport szakmai vezetője Bíró József, aki szintén látássérült személy és az Egri Hotelben dolgozik, mint hivatásos zenész. A látássérült fiatal tagok zenei oktatását ő vállalja.

Komplex Rehabilitációs Szolgáltatás

Az LSER 2021 pályázat keretében 55 millió forintot nyert az egyesület, ebből fogja kialakítani komplex rehabilitációs szolgáltatását, a Nógrád megyei szolgáltató pont is a szervezethez fog tartozni. 8 szakemberrel szeretnék az elemi rehabilitációs modulokat tanítani, szolgáltatni. A Braille-írás-olvasástól kezdve, a mindennapos tevékenységek, tájékozódás, közlekedés tanításon át, egészen a kommunikációs eszközök és a számítógép használatáig.

Hevesi Látássérültek – Facebook csoport és a Vakolás – Podcast csatorna

Az egyesület által működtetett online felületeken sok hasznos információt találnak az érdeklődők. A látássérült fiataloknak fontos lehet, hogy egyre több hang alapú számítógépes játék kerül piacra, melyeknél csak a hallásra kell támaszkodni, a szervezet ezek megismertetését vállalta. Ezeket az előadásokat, bemutatókat az érdeklődők megtalálják az egyesület Facebook oldalán és podcast csatornáján is, ami Vakolás néven érhető el. Emellett sok hasznos információt találhatnak a felületeken az elemi rehabilitáció kapcsán, több terápiás lehetőséget megemlítve, mint például a lovas terápia.

Elérhetőségek

Weboldal: <https://vgyhme.hu/kozosenkonnyebb.php>

Facebook csoport:

<https://www.facebook.com/vakok.hevesi.1/videos/311740950578139>

Vakolás: <https://open.spotify.com/show/4KBoQbg5ckw4Sqj5Vus2YU>

A sokoldalú jogtanácsos – Interjú Dr. Simon Gergellyel

Jogi pályára lépett, a programozásról sem tett le, fennmaradó idejében pedig verseket, novellákat ír. Dr. Simon Gergely, a szolnoki önkormányzat jogtanácsosa, törvényességi ügyintézője látássérültként is teljes életet él.

Zana Anita: Mi vezetett jogi pályára?

Dr. Simon Gergely: Jó tanuló voltam és kezdetektől fogva érdekelt, hogy a vakoknak milyen lehetőségei vannak. Jobbára az úgymond kézműves szakmák közül lehetett választani, például kosárfonás vagy masszőri hivatás. A másik lehetőség pedig a programozói, tanári, jogászi pályák voltak. Már hatodikos-hetedikes koromban nyilvánvalóvá vált, hogy jók a képességeim, kevés időt is töltöttem tanulással. Az sem volt kérdés, hogy gimnáziumba megyek-e. Addigra három területre szűkült a lehetséges pályaválasztásom, köztük a jogra. Noha érdekelt a nyelvészet is, feltettem magamnak a kérdést, miből fogok megélni. Az informatikai pálya a Windows megjelenése, elterjedése miatt esett ki,

mivel egyes elemeket csak látó grafikusok tudtak megtervezni, működtetni. A jogi egyetemet Szegeden kezdtem el 1998-ban.

Z. A.: Jogi tanulmányaidal 2003-ban végeztél, majd munkába álltál. Milyen feladataid lettek?

S. G.: Tanulmányaim befejezését követően dr. Mészáros Mátyás Zoltán ügyvéd mellett kezdtem el dolgozni. A szomszédom volt régebben, és betartotta azt az ígéretét, hogy az egyetem után alkalmaz. Ezt követően több helyen voltam jogtanácsos, köztük 2010-től folyamatosan a szolnoki önkormányzatnál, majd a Vakok és

Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok megyei Egyesületénél lett másodállásom. Jogtanácsosi feladataim mellett törvényességi ügyintéző is vagyok, ami abból áll, ha a társosztályok előkészítenek valamit a közgyűlésre, a vonatkozó dokumentum tartalmára vonatkozóan mi teszünk javaslatokat. Az aktuális jogszabályok változásait a Magyar Közlönyből is követem. Szeretem a munkámat, tizennyolcadik éve vagyok a pályán.

Z. A.: Említetted az egyesületet is.

S. G.: Az egyesülettel, pontosabban annak jogelődjével 1992 óta kapcsolatban állok, részt vettem az átalakulásban, a megyei egyesület alapító tagja vagyok. Az egyesületi feladataimat 2014 óta látom el, (előtte önkéntesként tevékenykedtem), ezen belül a jogi tanácsadás a legfőbb tevékenységem. Részt vettem a jelenlegi alapszabályzat kidolgozásában is.

Z. A.: Ezen felül az Elemi Rehabilitációs Központ kliense is vagy.

S. G.: Egy látássérültnek mindig maradnak olyan hiányosságai, amit mindig jó, ha tovább tud fejleszteni. Hozzá tartozik, hogy a mostani lakásomat 2011-ben sikerült megvenni családi segítséggel. Ezzel együtt arra volt szükségem, hogy a környéket megismerjem, a háztartásvezetést megtanuljam. Ezeket a készségeket fejlesztjük tovább, ezért veszem igénybe a szolgáltatást. Most a konyhai technikákat fejlesztjük, de ha további példákat említek, tudok mosni, vasalni, levéve ezzel a családomról a terhet.

Z. A.: Milyen alapot adtak az életkezdéshez a gyerekkorodban tanultak?

S. G.: Édesanyám Szegeden végezte az orvosi egyetemet, és ott kapott állást, én a Vakok Óvodája, Általános Iskolája, Szakiskolája, Készségfejlesztő Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Kollégiuma és Gyermekotthona (röviden: „Vakoda”) tanulója és lakója voltam, az Ajtósi Dürer sorra jártam általános iskolába, kollégiumban laktam.

Túlságosan zsúfoltnak, ridegnek, komornak éreztem. A zuglói rész, ahová hangoskönyvtárba is jártam, viszonylag nyugodt volt. Próbálták minket önállóítani, ha előbb elkezdjük a fehér botos közlekedést, talán bátrabbak vagyunk. Ezzel együtt egy jó alapot kaptam, nagyon hasznos volt a Braille-írás, valamint a gépírás megtanulása. Nehéz ugyanakkor a hibákat javítani. A felolvasó és diktálóprogram nagyban megkönnyíti a munkát, de ha azt nézzük, nektek sem mindegy hogy van a monitor beállítva. Vannak nagyon jó törekvések ugyan, de ezen a téren mindig van még mit fejlődni, fejleszteni. De a mindennapokban is igaz ez, mert amíg az élelmiszert (a járválynak köszönhetően) online megrendelhetjük, addig a boltban nem mindig akad segítő. Érdemes tehát a Braille- és a gépírást is megtanulni.

Z. A.: Mi az, amivel teljesebbé válna az életed?

S. G.: Szeretnék, szerettem volna családot. Nagyon fontos a távolság egy látássérült esetében a későbbi összeköltözés szempontjából, egy látóval pedig teljesen mások a kihívások: nem érti meg, hogy egy vak nem tud autót

vezetni vagy nem látja, hogy hová szaladt el a gyerek. Meg tudja-e hozni azt az áldozatot, és mit kap érte cserébe – ezt mindenképpen át kell gondolnia. A gitározást is szeretném folytatni. Régóta használok számítógépeket, felhasználói gyakorlatommal a nyílt forráskódú szoftverek fejlesztéséhez járulnék hozzá, ezen belül Linux operációs rendszerrel is foglalkozom. Érdekel a tudomány és a technika. Néhanapján verset is szoktam mondani, és novellákat is írok. Egy nagyregényt már befejeztem, a hozzáértők változtatásaira természetesen nyitott vagyok. Az írás számomra örömforrás, elvisz egy teremtett világba. Egyszóval ami a terveket, mindennapokat illeti: nem unatkozom, de már vágyom családra.

Zana Anita, JNSZMVAKOK

Indonéziában jártam 2. rész

Elérkezett az idő, hogy a következő géphez vigyenek. A segítő emberkének még arra is volt gondja, hogy nem vagyok-e éhes. Mivel akkor éppen nem szerettem volna enni, elment és egy papírtáskával tért vissza. Volt abban hamburger, sült krumpli és majonéz, valami nagyon kellemes lekváros süti, meg fél liter fincsi üdítő. Az italra erősen rábeszélte, azt el is fogyasztottam.

További, már ismerős átvizsgálási procedúra után szintén elsőként vittek fel a Szingapúrba tartó gépbe. A fogadtatás itt is kellemes volt, annyi különbséggel, hogy itt még Braille-írással tájékoztatót is nyomtak a kezembe.

Itt a közlekedő folyosó mellett ültem, könnyebben tudtam értekezni a sztyuivával, de a mellettem ülők hallgattak mint a sír. Próbáltam megszólítani őket, de csak szótlansággal, fejkönnnyel a fülhallgatóval, valószínűleg a képernyőt bámulták.

Aztán elfogyasztottam a papírtáska tartalmát és elszundítottam. Közben éreztem az illatokat, valószínűleg feltálaták a kaját, de engem nem érdekelt. Úgy félúton járhattunk, amikor aztán megébredve kértem az utaskísérő segítségét. Általában egyszerre mondtam el, hogy rövid időn belül mire lenne szükségem, hogy ne kelljen neki annyit futkosnia. Itt is volt üdítő, adtak az előző gépi ellátáshoz hasonló menüt, de itt a főétel tojásomlett volt, viszont a sütemény valami ananászos csoda volt, amit nagyon díjaztam. Jól esett a bögre kávé is, amire meglehetősen nagy szükségem volt. Kicsit időnként megmozgattam magam, zenét hallgattam, figyeltem, mit is csinálhatnak vajon a körülöttem ülők. Viszonylag gyorsan eltelt az idő és hamarosan megkezdődött a leszállás. Ez a pilóta egy kicsit játszott a géppel, sokszor úgy tűnt, mintha nem akarna sikerülni rendesen beállítani a magasságot, de végül teljesen zökkenőmentes volt a leszállás. Szingapúrban nem volt annyira nagy a hőség, mint amire számítottam. Itt is kerekesszékekkel gurítottak a

különböző ellenőrzési pontokhoz. Mivel az én szingapúri vízumkérő lapom nem volt kitöltve, azzal bajmolódtak egy kicsit, meg azon problémáztak, hogy nem tudták, hogy most hogyan legyen tovább. Nekem ugyanis volt egy angol papiruszkám, amin feltüntettem az érkezési helyemet, de nem Szingapúrt, hanem Batam szigetét Indonéziában, ott volt a lányom címe és elérhetősége, meg az is, hogy a csomagom elvesztése esetén hova továbbítsák. Nem tudták elképzelni, hogy akkor én mit keresek Szingapúrban. Hiába mondtam nekik, hogy a lányom itt a reptéren a kijáratnál vár rám, vagy az én kiejtésemet nem értették, vagy valamit rosszul mondhattam, nehezen jutottunk dűlőre. Nem akartak addig kitolni az érkezési csarnokba, amíg nem volt, akinek átadjanak. Telefonáltak is valahova, de azt nem értettem. Egyszer csak varázsszóra kitoltak és egy percen belül ott termett a lányom és Hanna unokám. Összeborulás, szótlán könny-nyeldesés, ölelgetés. Végre megtaláltak. Kiderült, hogy a lányom valamiért mindenképpen Catar gépet keresett az érkező járatok között, végigrohanták mindhárom terminált a kislánnyal, sehol nem volt kiírva. Ekkor ugrott be a lányomnak, hogy megnézze a telefonjában az előzőleg általam elküldött repülőjegyet. Akkor döbbsent rá, hogy nem jó gépet keresett. Igen ám, de addigra már az Emirates gépet is levették a beérkezett gépek listájáról. Ekkor fordult az információhoz, ahol már tudtak rólam, így meg tudták neki mondani, hogy hol fognak kitolni és már jöttek is. Megtörtént a várva-várt találkozás.

A hatalmas boldogságból felocsúdva körülnéztünk, hogy taxi után nézünk, hisz még el kellett jutnunk a hajóállomásra, és onnan Batam szigetére.

Csak hogy vagy 500 ember várt a járgányokra. Mikor kerülünk mi itt sorra? Kicsit elszontyolodva álldogáltunk néhány percig a sorban, mikor az egyik reptéri alkalmazott a fehérbotomat látva kiemelt minket a sorból és elkísért bennünket egy taxihoz, ahol soron kívül elszállították a boldog társaságot. A hajóállomáson aztán jegy- és vízumvásárlás, becsekkolás után irány a tenger. Eléggé hullámzott a víz, de nem érdekelt semmi, mert végre magamhoz ölelhettem az enyéimet. Ábel és a vöm a szigeten vártak minket. Taxival mentünk a lakásukig.

(És most ide beillesztem azt az anyagot, amit első felindulásomból írtam, még kábultan az utazás fáradalmaitól. Remélem nem lesz túl zavaró, hogy egy kissé megtörik a sorrendiség, nézzétek el nekem. a szerző)

Felébredve a hosszú utazás utáni kábulatból, leveleitek (a látásunkért lista tagja vagyok) olvasásába kezdtem. Mit ne mondjak, szorgalmasak voltatok.

Először is hadd köszönjem meg mindenkinek a névnapomra érkezett köszöntéseket, a segítő drukkolást az utazásomhoz. Én is köszöntöm szeretettel az időközben bármilyen alkalomból ünneplőket.

Folyamatosan olvasom elutazásomtól kezdve a leveleket. Most éppen ott tartok, amiben taglaljátok az időjárás hűvösebbre váltását. Úgy látszik, elvittem magammal a nyarat, a meleget. Az esőből hagytam nektek is, pedig ott is volt belőle elég. Csodásan buja, érdekes növényzet, nem olyan túlságosan meleg, de hatalmas páratartalom fogadott. Na meg persze a lányom és Hanna. Nagy volt az öröm, hárman összeborulva percekig csak a könnyeinket nyeltük.

Aztán, amikor megláttuk a taxira várakozók hatalmas sorát, kicsit elszontyolodtunk. Mikor érünk haza, mikor láthatom Ábelt és a vömet, akik a szigeten vártak ránk. És lássatok csodát! A botomat látva az egyik reptéri alkalmazott kivett bennünket a sorból, egy taxihoz vezetett minket, ami hamarosan repített bennünket Szingapúr hajóállomására, ahol rövid határátlépési procedúra, vízumvásárlás után be is hajóztunk. 75 perc múlva már Ábelt is magamhoz ölelhettem. Taxival mentünk a házukig. Első dolgunk a bőven a megengedett súly fölötti bőrönd kiürítése volt, hisz rengeteg hűtést igénylő élelmiszert vittem a túrótól a parizerig, a sajtokon, tejfölökön át a különböző felvágottakig. Volt ott kapor, torma, majonéz, gulyáskrém és pirosarany, de az első, amit megettek, az a töpörtyűs pogácsa volt. Amíg el nem fogyott, addig Ábi azt ette tejföllel. Az első ebédünk túrós tészta volt, gazdagon meghintve végre igazi tejföllel és pirított bacon-szalonnával. Áthívtuk a nemrég megismert ott élő magyar pilóták egyikét is, aki mellest szekszárdi, a másik éppen szolgálatban volt. Nagyon ízlett mindenkinek az otthont idéző étel. Indonéziában nem része a táplálkozásnak a tej és tejtermék.

Lányomat kértem, segítsen, mert én szeretném megismerni az ottani ízeiket, így minden nap gondoskodott nekem valami ottani jellegzetességről, akár reggeliről, akár főétkezésről volt szó. Nekem egészen ehetőnek tűntek

azok az ételek. Én ugyan a tengeri herkentyűket nem kedvelem, nem is ízlettek olyan nagyon, de a rizst különböző zöldségekkel, szószokkal számomra nagyon élvezetessé tudták tenni. Mondjuk, lányom szerint ez volt az egész repertoár, ami az ehető kategóriába tartozik. Nálam a gyümölcsök nem arattak túl nagy sikert, sokkal ízletesebbnek tartom a magyar természet ajándékait.

Katáék (lányom) egy nagyon szép, a várostól teljesen különálló, többnyire kétlakásos, tetőtér-beépítéses társasházakból álló lakóparkban laknak. Az egész nem lehet több 10-15 évesnél. Járdáknak sincs, de fedettek a csatornák, igaz, néha 5-6 centivel is mélyebben vannak az aszfaltnál, ezért ajánlatos elkerülni őket. Itt már zárt kukák vannak és naponta ürítik őket. Állandó szekurit-szolgálat van, nagyon figyelnek mindenre. A házak nincsenek bekerítve. Általában az úttestnél egy fél méterrel magasabbra és 5-7 méterrel beljebb építették őket, és többnyire két-három lépcsővel juthatunk a házakba. Ezen a részen senki nem tartja a lakásban a cipőit, kint hagyják a fedett teraszon, gyakorlatilag az utcán. A mosógépek általában a házak hátsó teraszán vannak, bárki által hozzáférhetően. Persze azért mindenki csak az általa bérelt lakáshoz tartozót használja. Talán 100 %-ban bulék, azaz idegenek lakják a lakóparkot. Saját víz- és áramellátással, saját medencével, horgásztóval és dzsungelerdővel rendelkezik. Mindezek üzemeltetéséért és karbantartásáért a lakók közös költséget fizetnek a tulajnak. Képzeljétek, itt egyál-

talán nincs vízkő. Olyan lágy a víz, hogy szinte simogat. Örömmel pancsikáltam, szívesen vállaltam magamra a mosogatást. Csak az a baj, hogy ez a víz nem iható. 19 literes ballonokban vásárolják az ivóvizet, aminek eléggé kesernyés íze van, ezért a lányom inkább teát készít belőle és azt isszák.

A helyi munkaerő nagyon olcsó, az üzemeltetést és karbantartást ők végzik, amit a terület gazdája fizet. A lakók többsége saját médet, azaz bejárónőt, és saját sofőrt alkalmaz. Lányom ezt nem teszi, de mivel ettől a helytől messze van a nemzetközi iskola, nekik autójuk nincs, meg egyébként sem merne ott vezetni, az iskolabusz pedig 1,5 órával korábban indul a szükségesnél, állandó taxis fogja vinni a gyerekeket az iskolába. Náluk holnap kezdődik az oktatás. A család összes tagja folyékonyan beszélget angolul, beleértve Hannát is. Nem igazán tudtam felfedezni a nyelvtani helyességet benne, de beszélnek, ami nekem viszont eléggé gyászosan megy. Legalábbis hozzájuk képest. Mert azért a szekus sráccal egészen jól megértettük egymást. Vele mertem beszélni, mert még talán nálam is kevesebbet tudott angolul. Biztosan megértette a szövegemet, mert egyedül sétálgatva az utcán, megszólított. Gondolom, furcsa volt neki egy idegen, aki mint egy aknakeresővel pásztázza botjával az utat. Elmagyaráztam neki, hogy vak vagyok, és csak így tudok közlekedni. Végig követett, ha autó állt az utamba, akkor szólt, és segített kikerülni, majd engedte, hogy ismét megkeressem a járdaszegélyt, és csak figyelmesen követett. A gyerekekre is nagyon ügyel. Utolsó este egy sérült kismadarat fogtak a szekussal együtt a csemeték. Behozták, dédelgették, etették, itatták. Nagyon betegnek tűnt szegény. Dobozban fészket csináltak neki, de éjszakára kirakattuk velük a ház mellé a növényzet közé. Felkészítettük őket arra, hogy lehet, hogy reggelre már elpusztul, de amilyen szépen gondoskodtak róla, az is lehet, hogy meggyógyul és visszarepül a szüleihez. Gondoltuk, ha reggelre kimúlik szegény, akkor berakjuk a kukába, de a gyerekek nem szomorkodnak miatta, mert azt hiszik, hogy sikerült meggyógyítaniuk. És mit szóltok? A madárka másnap reggel vidáman ott csivített a ház mellé kirakott dobozban, várta a gyerekeket. Hanna most azt találta ki, hogy orvos lesz, és Szingapúrban fog dolgozni. Olyan édesek voltak. Egész nap be nem állt a szájuk. Ott görkoriztak mellettem, hol én húztam őket, hol ők elől a botom egyik végét fogva, én meg a másik végét fogva futottam utánuk. Még a gördeszkára is ráállítottak, és két kezemet két oldalról fogva próbáltak a deszkán tartani. Egyszer sikerült úgy hátralőnöm a deszkát, hogy fél óráig azon röhögtek. A lakópark tulajdonát képező medencét is minden nap meglátogattuk. Rengeteget úsztunk, játszottunk. Hol a vállamra felmászva hasast ugráltak a vízbe, hol a lábam között a víz alatt próbáltak úgy átosonni, hogy ne vegyem őket észre.

A lakópark horgásztavát is gyakran meglátogattuk. Paprikás kenyér csalival alkalmanként 5-6 kishalat is kifogtak a csemeték. Boldogan ujjongtak egy-egy kapásnál, nejlonzacskóba töltött vízben tárolták a zsákmányt. Volt,

amikor még a szekus is segített nekik, amikor a horgot elvitte az egyik nagyobb hal. Aztán mielőtt hazafele vettük az irányt, visszaöntötték őket a tóba, mert a lányom nem volt hajlandó megölni és megsütni nekik. Egyébként Ábel igazi horgászhoz méltóan nem is szereti a halat, nem is lett volna értelme megfosztani őket az életüktől.

Voltunk azért a lakóparkon kívül is. Egy másik lakóparkban egy teljesen a vízre épülő játszóteret is meglátogattunk, de mi felnőttek tulajdonképpen egy elköltöző francia család búcsú partija kedvéért jöttünk ott össze. Próbáltam angolul beszélgetni a lányom ismerőseivel, akik mindannyian többgyerekes, különböző nemzetiségű anyukák, de eléggé szegényesnek éreztem a tudásomat. Bele kell húznom a tanulásba. Azért remekül szórakoztam. Részem volt egy kellemes masszázsban is. Lányom egyik indonéz barátnője vitt el. Más módszerrel dolgoznak mint én, de határozottan jól esett. Cserébe én is mutattam a kolleginának néhány fogást. Úgy éreztem, nem vette zokon.

Megismerkedtem egy kicsit a tengerrel is. Megtapasztalhattam az apály-dagály közti különbséget is. Hatalmas monszuneső kapott el többször is, de nem akadályozott bennünket a fürdőzésben. Meglepetésemre csak mi voltunk ott egyedül, pedig volt ott vagy 30-40 nyaralóház is, hatalmas medencével, de sehol senki. Szerintem még nem tértek vissza a szabadságról a tulajdonosaik. Ugyanis ezek is többnyire külföldiek tulajdonában állnak, akik talán a 6 hetes nyári iskolai szünetet kihasználva hazavitték szülőhazájukba a nagyszülőkhöz a gyerekeket.

(folyt. köv.)

Tanulságos történetek

1. Nem ismert lehetlent Dömötör Szilvia

<https://www.feol.hu/hetvege/nem-ismert-lehetlent-domotor-szilvia-5136980>

Látássérültként vált masszörre Dömötör Szilvia, és mint mondja, így is lehet élni. Ezt az ő története is nagyon jól bizonyítja, amit székesfehérvári üzletében mesélt el.

– Úgy kezdődött, hogy 2006-ban kiderült: gyógyíthatatlan szembetegségem van, amit kutatnak – kezdte történetét Dömötör Szilvia, aki jelenleg gyógymasszörként dolgozik. Mire betegsége kiderült, olyan nagyfokú volt a látásvesztése, hogy azonnal, véglegesen leszázalékolták. – Én akkor 32 éves voltam, egy világ omlott össze bennem. Tele voltam tervekkel, éppen olaszul tanultam előtte, mert szerettem volna külföldön dolgozni. És hát ez mind kudarcba fulladt – emlékezett vissza Szilvia egy új korszak kezdetére.

Mint mondta, abban az időszakban nagyon maga alatt volt, de megtudta, hogy Székesfehérváron működik egy látássérült egyesület, a LÁRKE. Az egyesülettel való találkozásra úgy emlékszik vissza, először furcsa volt, mert

Fotó: Fehér Gábor / Fejér Megyei Hírlap

azt gondolta, az ott lévők sajnálni fogják, de közel sem ezzel a reakcióval találkozott. – Rájöttem, hogy az nem viszi előre az embert, ha csak kesereg, és nekem ők adtak erőt – emelte ki az egyesülettel kapcsolatban. Erejét bizonyította is, hiszen ezek után esti tagozaton leérettségizett, és ennek köszönheti, hogy jelentkezhetett arra a gyögmasszőrképzésre, amely 15 év után újra elindult, kifejezetten látássérülteknek. – Először sokat gondolkodtam, hogy én ezt fizikailag bírni fogom-e, de úgy döntöttem, hogy megpróbálom, mert látássérültként azért eléggé beszűkülnek az ember lehetőségei, hogy milyen munkát tud végezni – mesélte az elhatározásról.

Szilvia belevágott egy összesen 800 órás képzésbe, ahol többek között latinul tanult anatómiát. Miközben erről az időszakról mesélt, kiemelte, hogy családja nagyon sok segítséget és támogatást nyújtott neki, hiszen a tanfolyam idejére Budapestre is költözött. Kitartásának és elszántságának köszönhetően 2018-ban sikeres vizsgát tett, majd nagyon rövid időn belül egy nagy cég irodai masszőréként kezdett dolgozni, ahol egy évig tevékenykedett. – Közben jött egy lehetőség, hogy üzletet béreljek a belvárosban. Belevágtam, holott előtte soha életemben nem gondoltam ilyenre, arra, hogy én ezt meglésem, főleg nem látássérültként. Jól is indultak a dolgok, a környékről jöttek, főleg idősebb vendégeim voltak. De sajnos jött a pandémia és mindent vitt – mesélte Szilvia fehérvári szalonjának történetét röviden.

A munkája során – mint mondja – jobban tud figyelni egy-egy fájó területre, hiszen nem a szemére hagyatkozik, csak a kezével méri fel például egy esetleges anyajegy helyét is. A Szilviához érkező vendégek frissítő és relaxáló masszázson vehetnek részt, hiszen ahhoz, hogy a végzettségének

megfelelően gyógymasszőrként dolgozhasson, rengeteg kritériumnak kelle-
ne megfelelni. Ugyanakkor a tanultakat rendszeresen beépíti a kezeléseibe.
Az évek során részt vett továbbképzésen is, de sajnos mivel azt a tanfolya-
mot nem látássérülteknek szervezték, nem érzi elegendőnek az ott szerzett
tudást ahhoz, hogy ezt a módszert is felvehesse a szolgáltatások listájára. –
Tudtam azt, hogy látássérültként akár gyógymasszőrként is dolgozhat az
ember, de nekem meg sem fordult a fejemben, hogy én gyógymasszőr
legyek. De nagyon-nagyon szeretem a szakmámat, és szeretek is benne dol-
gozni – mondta mosolyogva Szilvia, miközben Mangó, mindennapos segítő-
je nyugodtan feküdt mellette most is, mint ahogyan végigkísérte a képzés
idején és a kezdetek kezdetén.

Azoknak, akik hozzá hasonlóan felnőttként válnak látássérültté, a LÁRKE
felkeresésének javaslata mellett így fogalmazott: – Igenis lehet élni így, és
így is van tovább. Lehet fejlődni, tanulni – ez csak rajtunk múlik.

2. Ez történt velem: A vakokat érő utcai zaklatásról, avagy mikor a segítség már nem segítség

<http://www.kaeseralexa.ch/2021/06/01/ez-toertent-velem-a-vakokat-ero-utcai-zaklatasrol-avagy-mikor-a-segitseg-mar-nem-segitseg>

Eredetileg egész másról akartam írni. Úgy volt, hogy könyvajánlót fogal-
mazok. Aztán, a mai nap történései megváltoztatták az elképzeléseimet.
Sosem gondoltam, hogy ilyen témában fogok nyilatkozni, mert nem volt
benne részem. Legalábbis, nem ennyire nyíltan. Pedig a probléma nagyon is
létezik és fontos, hogy beszéljünk róla, mert veszélyes is lehet.

A vakok és az utcai közlekedés kapcsán mindig felmerül a segítségnyújtás
mikéntje. Örülünk, hogy ha azt halljuk, látjuk hogy az emberek segítenek,
támogatnak minket. Mosolygunk és megköszönjük, ha átvezetnek a zebrán,
megmondják hanyas busz jön, vagy elkísérnek egy adott célállomásra, ha
szükséges. Azonban keveset, túl keveset beszélünk arról, hogy mi a helyzet
akkor, amikor a segítségnyújtó fél szándékai – pláne egy vak nővel szemben
– nem egészen tisztességesek. Hogyan lehet ezt kezelni? Mit lehet tenni,
lehet e egyáltalán bármit is? Hogyan lehet mindezt kivédeni? Egészen a mai
napig nem gondolkodtam ezen, de belátom, kellett volna.

Amikor nem értik, hogy nem

Mielőtt rátérnék arra, hogy mi is történt velem pontosan, ejtsünk néhány
szót általában a segítségnyújtásról és az ahhoz kapcsolódó kellemetlensé-
gekről. Az utcai közlekedés szempontjából jó sok év van mögöttem, így bát-
ran mondhatom, mindenféle emberrel találkoztam már. Az alap forgatókönyv
általában ez: bizonytalanul állok valahol, például egy átkelőnél; valaki odajön,
felajánlja a segítségét, én elfogadom, átkelünk a zebrán, megköszönöm és
mindenki megy a dolgára. Ennek kellene a normálisnak lennie. Az esetek

90%-ában ennyi is történik. Néha azonban, hogy úgy mondjam, lehetetlen levakarni a segítségnyújtót. A forgatókönyv a zebrán átkelésig ugyanaz, azonban a „mindenki megy a maga dolgára“ helyett valami más történik. A segítő megkérdezi, hova megyek. Én megmondom, mert miért ne mondanám? Erre ő, a kezem még mindig magához szorítva közli, hogy eljön velem, segít. Hiába mondom, hogy nem, köszönöm, megleszek. Ő akkor is jön. Kiszolgáltatott helyzet, mert ha erélyesen rászólok, én leszek a bunkó, ha hagyom, akkor rám tapad és nehezen szabadulok tőle. Ezt a jelenséget Magyarországon főleg idősebb korosztálynál tapasztaltam, de Svájcban sem ritka és szintén idősekre jellemző. Elnéztem, mondván idősek, nincs senki-jük, vagy csak túlteng bennük a segíteni akarás. Elfogadom, mert a jó szándék vezéreli őket, noha kifejezett kérésem ellenére erőltetik rám magukat. Arról nem is beszélve, hogy sokan nem hajlandók a vakok helyes vezetési technikáját alkalmazni. A helyes technika, mikor a vak személy a segítő könyökét megfogva, egy lépéssel lemaradva követi az illetőt. Ez azért praktikus, mert jól lehet érezni, hogy a segítő hová lép, mikor vált irányt, stb., másrészt ad egy biztonságos távolságot a két fél között, ami egy idegen-idegen kontaktban szerintem nagyon fontos. Sokan azonban, ahogy írtam, nem hajlandóak ezt a módszert alkalmazni, helyette belém karolnak, megfogják a kezem, mintha világi jó barátok lennének. Ilyen esetben, ha ellenkezni próbálok, – és itt szintén főként az idősebb generációra gondolok – csak még jobban magukhoz szorítják a karom, hogy ne legyen menekvés. Ritkán szólok, elviselem, bár sose szerettem és a mai napig nem szeretem ezt a hozzáállást. Ilyenkor mindig úgy érzem, hogy a segítő, mivel tudja, hogy úgymint rá vagyok szorítva, „rendelkezni akar velem“, és ez nagyon nem tetszik. Azonban úgy vagyok/voltam vele, hogy ennyi kellemetlenség talán belefér és az utcán való közlekedés egyfajta természetes velejárójaként tekintettem rá. Egészen a mai napig.

Már az elintéznivalóim végén jártam, és a férjem munkahelye felé tartottam villamossal. Jó nap volt, a konzulátuson hamar végeztem és találkoztam segítőkész, tényleg normális emberekkel. Az utolsó ajtónál álltam, leszálláshoz készülve, amikor észrevettem, hogy valaki áll mögöttem, de olyan közel, ami már a kényelmetlen kategóriába tartozik számomra, és maximum tömött jármű indokolja, mikor az emberek egymáshoz préselődnek. Itt viszont erről nem volt szó, a villamoson csak pár ember utazott. Hátrafordultam, de csak annyit láttam, hogy egy középkorú pasas az, sötét pólóban, világos nadrágban. Gondoltam, biztos siet, hamar le akar szállni, de nem volt lehetőségem már helyet változtatni, hogy az ajtóhoz engedjem. Úgy véltem, nem konfrontálódok, de amint leszálltam, igyekeztem minél messzebb kerülni onnan. Az ember megérzi, ha valaki közelsége kellemetlen, na ez összetéveszthetetlenül az volt. A megálló végén azonban ott vártak a villamossínek és egy zebra. Ezeket a helyeket nem szeretek egyedül átkelni, pláne ha nagy forgalmú

szakaszról van szó, a Loryplatz pedig ilyen. Álltam ott, kicsit tétován, aztán jött a segítség felajánlás. Hurrá, mehetünk. Nem néztem körbe, nem láttam, ki szólított meg. A karját a karomba öltötte – fentebb leírtak alapján ezen már meg se botránkoztam – és elindultunk az általam mondott irányba. Sikeresen átkeltünk a zebrán. Akkor néztem oldalra, és láttam, hogy minden bizonynal – már amennyire meg tudtam állapítani – a villamosos pasas áll mellettem. Kérdezte, hogy hova megyek. Mondtam, hogy csak oda szembe, a boltba. Felajánlotta, hogy velem jön, segít. Én nagyon tiltakoztam, de nem engedett el, jött utánam, fogta a kezem. Beléptünk a boltba, ahol pont nem volt szinte senki, én pedig igyekeztem minél távolabb kerülni a fickótól, mert egyre kellemetlenebb sőt, mondhatnám, félelmetesebb lett számomra, hogy követ. Az alkoholos pultnál utolért, újra felajánlotta a segítségét, amit én ismételten, és már kissé erélyesen utasítottam vissza. Erre megfogta a derekam két oldalról, olyan formán, ami számomra csak bizalmi kapcsolatban elfogadható. Egy pillanatra teljesen leblokkoltam, éppen a polcok takarásában voltunk és amúgy sem járt arra senki. Aztán kiteptem magam a kezéből és futva irányt változtattam. Pont szembe jött egy árufeltöltő hölgy, és akkor a fickó már nem jött utánam. Gyorsan megvettem, amit akartam, aztán átrohantam az utcán az irodához. Teljesen fel voltam dűlva, és nem tudtam mit kezdeni ezzel az új, korántsem szívderítő tapasztalattal. Soha, de soha nem éltem át ennyire otromba, ennyire sunyi kihasználását annak, hogy segítségre szorulok.

A reakciók

Hogyan reagálnak kívülállók egy ilyen esetre? Hát, általában sehogy. A boltban nem voltak sokan, de azt nem tartom kizártnak, hogy láttak minket. Mégsem lépett közbe senki. Hogy miért? Együtt, egymásba karolva léptünk be a boltba. Azt senki nem tudhatta, hogy ez csak kénytelen-kelletlen történt így. Kívülállóknak kedves ismerősöknek, barátoknak tűnhettünk. Miért is avatkoznának bele ismerősök konfliktusába? Eszükbe sem juthatott a másik lehetőség. A maszkviselés ráadásul extrán megnehezíti a dolgot. Maszk nélkül látszott volna az arckifejezésem, rajta a kellelenség és a bizonytalanság egyvelege, maszkban azonban semmi. Aztán jönnek a kérdések, mikor elmesélem a sztorit. „Ott volt a botod, miért nem vágta oda neki?” Hát, elsősorban azért, mert amikor az ember ilyen helyzetbe kerül, leblokkol. Utólag könnyű okosnak lenni. Nyilván én is tudom, hogy kiálthattam volna, patáliát csaphattam volna, hogy észrevegyenek, vagy odavághattam volna a botot is. Ez utóbbinál azonban, ha sérülést okozok, abból csak én jövök ki rosszul, mert ő azzal védekezhet, hogy csak segíteni akart, erre én megütöttem. Az agresszió egyébként sem megoldás ilyen esetekben, de akkor mi az? Hát, őszintén szólva, fogalmam sincs. Úgy gondolom, nincs, és nem is lesz erre egyértelmű megoldás addig, amíg nem tisztázott annak a határa, hogy mikor kell lépni ilyen ügyben.

„Ez nem ügy, nem történt semmi“. Vagy mégis?

Mondhatnánk: nem kell felfújni, nem történt tragédia, nem esett semmi bajom. Ez így van, az ijedtségen kívül nem. Azonban, belegondolva, lehetett volna sokkal rosszabb is. Mi van, ha nem fényes nappal, hanem mondjuk egy téli este találkozom vele? Ha nem a bolt közepén kezd ki velem, hanem egy kisebb utcán, amikor a jeges utak és a hideg miatt amúgy sem koncentrálok annyira? Belegondolni se akarok inkább. Legyinthetünk, hogy nem kell belőle ügyet csinálni. De akkor mikor kell? Amikor sérülés történik, netalán lerántja a táskámat, rosszabb esetben a ruhámat? Mi az a határ, amitől már komolyan lehet, komolyan kell venni egy ilyen esetet? Rohanjak a rendőrségre minden egyes helytelennek érzett érintés miatt, vagy várjam meg amíg tényleg történik valami? A helyzetre nincs se egyértelmű válasz, se megoldás. A vakok, pláne a nők kiszolgáltatott helyzetben vannak, amikor utcán közlekednek. Ha segítség kell, el fogjuk fogadni az első kínálókozó lehetőséget, oda fogjuk nyújtani a kezünket, nem gondolva az esetleges következményekre. Hiszen, mi történhet. Hát, például ez, vagy rosszabb. Sok gátlástalan ember van, akik kihasználják mások szorult helyzetét. És mi mit tehetünk? Ne kérjünk segítséget? Vagy csak nőktől? És ha nincsenek nők a közelben? Álljunk félórát a zebránál míg megszán minket valaki? Esetleg soha többé ne menjünk sehova egyedül, vállalva, hogy ezzel elveszítjük önállóságunkat? Ki vagyunk szolgáltatva másoknak, hiszen azzal, hogy rábólintunk a segítségre, az illetőre bízunk a testi épségünket és a bizalmunkba fogadjuk, ha csak egy útkereszteződésnyi időre is. A különféle szervezetek arra tréningezik az embereket, hogy segítsenek a fogyatékkal élőknek, de arról egy árva szó nem esik sehol, hogy mit tehet a fogyatékkal élő személy akkor, ha a segítségnyújtás közben valamilyen kellemetlenség, esetleg sérelem éri. Az én esetemben nem történt egetverő dolog, nem is csinállok cirkuszt belőle. Viszont belegondolni is rossz, hogy nem én vagyok az első, és nyilván nem az utolsó vak nő, aki hasonló zaklatás áldozata lesz csak azért, mert bizonyos helyzetekben kénytelen idegenektől segítséget elfogadni.

Pár megjegyzés azoknak, akik TÉNYLEG segíteni akarnak!

- Nem biztos, hogy kedves leszek. Ezt ne vedd magadra, de nekem is lehet rossz napom. Nyilván illedelmesen megköszönöm a segítséged, de ne várj többet.
- Attól hogy segítesz nekem, nem tartozom neked semmivel. Saját döntésem, hogy segítesz-e vagy sem.
- Ha számomra az általad kínált segítségnyújtási forma nem ideális, jogom van azt elutasítani.
- Ne nyúlj hozzám koszos kézzel! A segítségnyújtás folyamata óhatatlanul is fizikai érintkezést hoz létre két ember között. Ha már segítesz, kérlek

figyelj arra, hogy tiszta legyen a kezed. Neked se esne jól, ha piszkot hagynának a ruhádon.

- Ha számomra egy adott megmozdulásod, érintésed kényelmetlen, jogomban áll ezt kifejezésre juttatni.

- Ne teremts közvetlenebb testi kontaktust a szükségesnél. Te se örülnél annak, ha valaki csak úgy rád akaszzkodna.

- Ha azt mondom „köszönöm, nem“ akkor azt úgy is értem. A nem az NEM!

Deméné Szondi Anikó: 25 éves a klub

Ezt is elértük és átéltük. Az „Óda a fényhez” látássérültek mátészalkai klubja 2021. július 8-án, rendhagyó módon ünnepelte 25. évfordulóját. Azért is rendhagyó, mert eddig, a tavalyi 2020-as év kivételével, mindig sikerült a szokott módon és időben, májusban ünnepelnünk, de a vészhelyzet miatt idén erre a rekord hőségű napra került a rendezvény.

Izgultunk is nagyon, vajon mennyien tudnak részt venni, hiszen nemcsak a klub múlt el 25 éves, hanem mi is, a klub tagjai, és bizony délidőben távolabb eső településekről kell utazniuk a sorstársaknak, kísérőiknek és az önkéntes segítőknek is. Nos, úgy tűnik, fölösleges volt az a sok aggodás, mert szép számmal összegyűltünk a Szentpétery Zsigmond Kulturális központban, ahol a muzeális értékű, öles falak védelmében és az ott dolgozó munkatársak szíves segítségével nagyszerű délutánon vehettünk részt.

Megtisztelte jelenlétével kis ünnepségünket Juhászné dr. Kicsák Marianna, alpolgármester asszony, akitől nagyon kedves beszédet hallhattunk a példa értékű összetartozásról, méltatta a klub tevékenységeit, és még sok, sok évet kívánt maroknyi csapatunknak.

Protokollnak, udvarias frázisoknak nyoma sem volt ezen a családias, barátságos találkozón. Felszabadultan beszélgettünk, nosztalgiáztunk, miközben szó szerint forró szeretettel megkaptuk a kluboskávét, és csak hogy meglegyen a harmónia, kaptunk ventilátort is, a már említett segítőkész munkatársaktól, akik immár 25 éve fáradhatatlanul, szorgosan segídeknek bármiben, amit csak kérünk, szükség szerint.

Zsoldos Judit, a kulturális központ Igazgató helyettese is köszöntötte, ahogy ő mondja „a szíve csücske csapatot”, akikkel közel 15 éve működik együtt különböző rendezvényeken.

Csakhogy a legfontosabbakat említsük:

Az „Egymás mellett boldogan” sorozat, a városi Költészetnap rendezvények, a Fehérbot világnapja és még sorolhatnánk a hasznos és kellemes programokat.

Juditnak és munkatársainak köszönhetjük az „Óda a fényhez” klub Facebook oldalát, amit ajándékba készítettek a klub tagjainak és rendszeresen frissítik azt.

A köszöntők és jó kívánságok után két, mindig aktuális vers is elhangzott Petőné Erzsike előadásában a szeretetről és a barátságról. Aztán sor került a közös uzsonnára, ami rántott húsos szendvicsekből, lapcsánkából, csemege uborkából állt.

Ezúton szeretném megköszönni a klub tagsága nevében Lipcsei Gábornak mindezeket a finomságokat, amit térítésmentesen ajánlott az évfordulóra.

Igazi kedves meglepetés volt a nagylelkű hozzájárulás a délutánhoz.

Klubunk egyik főszervezője és alapítója, valamint 25 éve hűséges tagja, Kállai Menyhértné Irénke néni sem változtatott már megszokott önzetlenségén, és gyümölcsökkel, pörkölt-dióval kínálta a jelenlevőket.

A sajtosrudak, pogácsák, linzerek is fogytak, miközben két legfürgébb férfitársunk megérkezett a citromtortával. Az üdítően friss, hűs finomságon a következő felirat díszelgett: „25 év - Éljen a klub!” A csodásan finom tortaszleteket két ifjú hölgy szeletelte és tálalta nekünk, Judit és Marianna.

Köszönöm minden sorstársamnak, kísérőiknek, önkéntes segítőinknek, támogatóinknak a szíves segítséget, hogy ismét együtt lehettünk!

Mindenkinek vírusmentes nagyon jó egészséget kívánok, hogy még sok éven át találkozhatunk a klubban és városunk rendezvényein!

Kovács Róbert: Miért éppen aranyat, ezüstöt és bronzot osztanak az olimpián?

Az olimpia eredetileg egy atlétikai és vallási ünnep volt, amelyet Zeusz főisten tiszteletére rendeztek Olimpiában, az ősi Elis város közelében egy völgyben. Legalábbis most úgy gondoljuk, hogy a hellén istenkirály állt a háttérben, de hogy pontosan mi lehetett az eredeti motiváció, az a múlt ködébe vész.

Időszámításunk előtt 776-tól időszámításunk szerint 393-ig összesen 292 olimpiát rendeztek, és ezek mindegyikén a győztesek zöld pálmaágat vittek el. A továbbjutók az utolsó napon babérkoszorút, a bajnok pedig olajfakoszorút kapott, amelyet egy kisfiú vágott le aranykéssel a szentnek tartott fáról.

Az ágak és koszorúk mellett azonban később megjelent az ezüstérme, amit a nyertes kezébe nyomtak, a második helyezettébe pedig bronzérmet. De miért éppen ezüst és bronz? És hol volt az arany, az egyik legrégebb óta ismert ragyogó nemesfém?

Hajós Alfréd kétszeres olimpiai bajnok két olajfaágat és két ezüstérmet hozott haza Athénból, az első újkori olimpiáról. 1896-ban ugyanis szigorúan

igazodni próbáltak az ókori játékokhoz, ezért hiányzott az arany is. Négy évvel később Párizsban a bajnokok többsége medált sem kapott. Semmiféle egységes szabály nem volt ekkor még, a szervezők fantáziájára volt bízva, mivel tüntetik ki a győzteseket. A franciák kupákban, serlegekben, trófeákban, értékes műalkotásokban gondolkodtak. Aztán érkezett 1904, az amerikai St. Louis közelében rendezett harmadik újkori olimpia, ahol előhozakodtak az arany-, ezüst- és bronzérem mesterhármásával. Annyira megtetszett ez a Nemzetközi Olimpiai Bizottságnak, hogy utólag a két korábbi olimpia első három helyezetteinek is kiutalták az újfajta érmeiket.

Kik ők valójában? Miért éppen arany, ezüst és bronz? És nem mondjuk kristály vagy ékkő?

A bronz tulajdonképpen réz, amit egy kevéske ónnal ötvöznek. Mezopotámiában vagy az ókori egyiptomi civilizáció korai időszakában még rezet használtak. Szerszámnak éppen hogy csak alkalmas volt ez a puha fém, állandóan ki kellett kalapálni, meg kellett élesíteni a réz fegyvereket, munkaeszközöket. Azért persze sokkal jobbak lehettek a kőszerszámnál, mert piramisokat húztak fel rézvésőkkel.

A bronz hatalmas ugrás volt a rézhez képest: az ókori görög Mükénében Homérosz Iliásának és Odüsszeiájának hősei már bronzfegyverekkel csörtettek, amelyek messze keményebbek és szilárdabbak voltak rézből öntött társaiknál.

Amikor megnézzük az elemek periódusos rendszerét, és megkeressük ezeket a fémeket (Cu, Ag és Au), különös dolog derül ki: mindhárom elem ugyanabban az oszlopban (1B) található (atomszámuk 29, 47 és 79). A periódusos rendszer ugyanazon oszlopában található elemek pedig nagyon hasonló tulajdonságokkal bírnak. Például nem bomlanak el, ezért is lelhetőek fel elemi formában a természetben. A belőlük készült medálok tehát az idők végezetéig megmaradnak. Legfeljebb a bronz kap egy kis zöld patinát, az ezüst pedig elfeketedhet, de könnyen fényessé varázsolható, az ezüstöt például elég csak meglocsolni egy kis kóllal. Hasonlítanak abban is, hogy viszonylag alacsony az olvadáspontjuk, ezért könnyű őket formálni, alakítani. Ezért is ideálisak az aprólékosan kidolgozott ékszerek, olimpiai érmek készítéséhez. De talán a legfontosabb érv, ami mellettük szól, hogy aránylag kevés van belőlük. Ebből ered az értékük is. Az univerzum leggyakoribb eleme a hidrogén, a legkönnyebb elem (egy darab proton és körülötte sűrűsödő egy darab elektron), és minél nagyobb és nehezebb egy kémiai elem, annál kevesebb van belőle. Innen ered az érmek sorrendje is. A három fém közül a réz a legkönnyebb, belőle többet rejt a föld, mint ezüstből, a legritkább pedig az arany.

Az ókori Egyiptomban még csak elemi formában ismerték az ezüstöt, nem tudták, hogy különféle szulfidásványokban is rengeteg lapul kémiaiilag kötött formában. Értéke ezért megegyezett az aranyéval. Aztán amikor felfedezték,

miként lehet fura ásványokból is kinyerni, egyre több ezüst lepte el a birodalmat, értéke pedig lassanként kezdett elmaradni az aranyétól. Az Újbirodalom idején (i. e. 1200 körül) már csak feleannyit ért. A középkorban egy kilogramm arany 13 kiló ezüstöt, 1895-ben 28-at ért, manapság pedig 70 kilogrammot.

Az arany-ezüst-bronz értéklánc tehát az elemek ritkasági sorrendjén alapul. Kiváló fizikai és kémiai tulajdonságaik okán pedig kínálják magukat, hogy olimpiai medált készítsenek belőlük.

Annyira ritka fém az arany, hogy egy tömör érem – a pillanatnyi piaci árfolyamtól függően – sok tízezer dollárt érne. Mondhatnánk persze, hogy a modern olimpiai aranyérmekkel is foggal-körömmel ragaszkodnak a hagyományokhoz, ezért dafke ezüsből készülnek. De ez nem lenne igaz, a háttérben ugyanis csak szimpla anyagi megfontolás húzódik meg. A külső aranyfüstbevonat mindössze 6 grammnyi tiszta arany, tizedmilliméteres rétegben felhordva, ez alig több mint egy százaléka a medál súlyának.

Szilágyi Áron, első tokiói aranyérmesünk és más győztesek medáljai azonban sokkal többet érnek, mint nemesfémanyaguk piaci értéke. Az eszmei és a szimbolikus értéket elég nehéz megbecsülni, és szinte lehetetlen forintosítani. Hacsak nem kerül árverésre, mint a futó és távolugró afroamerikai Jesse Owens egyik aranya. Összesen négyet vitt haza Hitler olimpiájáról 1936-ban a Führer őrjöngése közepette, aki látványosan nem fogott vele kezét. Az érme talán ezért is kelt el aranyáron, másfél millió dollárért 2013-ban.

<https://vakbarat.index.hu/tudomany/til/2021/07/24/miert-eppen-aranyat-ezustot-es-bronzot-osztanak-az-olimpian/>

Kövessen bennünket a közösségi portálokon is:

IMPRESSZUM

A folyóirat neve: **Vakok Világa**

Kiadó: **Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége**

Kiadó székhelye: **1146 Budapest, Thököly út 105..**

Felelős kiadó: **dr. Nagy Sándor, MVGYOSZ elnöke**

Felelős szerkesztő: **Sztakó Krisztina**

Tervezőszerkesztő: **Sebesi Éva**

Kapcsolat: **e-mail: vakokvilaga@mvgyosz.hu • www.mvgyosz.hu**

Adományszámla: **16200106-11512718 Adószám: 19002464-2-42**

Telefon: **+36 (1) 384-8440**

Posta: **MVGYOSZ 1406 Budapest, Pf.: 44.**

Készült: **PrintPix Nyomda és Grafikai Stúdió**

Az újság előfizethető a kiadónál és az MVGYOSZ tagegyesületeinél.

ISSN 0209-6765

Előfizetési díj 1 évre (12 lapszám): **4620 Ft.**

VAKCINAINFÓ

Regisztráljon a koronavírus elleni oltásra:

vakcinainfo.gov.hu

Az oltás önkéntes és ingyenes. Amennyiben szeretné beoltatni magát, regisztráljon most, és értesüljön elsőként a vakcinával kapcsolatos információkról és teendőkről!

MINDEN ÉLET SZÁMÍT
